

Voorzitter: mr. dr. A.G.J.M. Rombouts

Griffier: drs. A. van der Jagt

Leden: drs. J.H.C.M. van Beers, mw. A. Brok, A.C.W. van Bussel, J.J.E.L. van Creijl, P.T.M. van Doremalen, drs B.S. Eigeman, mw. J. Eugster-van Bergeijk, L.C. van Gelder, A. Hasnaoui, mw. drs. J.M.M. Heerkens, mw. drs. J. Hendrickx, L.G. van Herpen, mw. J.M.M. Hoog Antink, mr. J.W.F. Hoskam, drs. P.E. Kagie, mw. mr. C.G.E.M. Katoen-de Graaf, U. Kahya, P.M. van der Krabben, mw. K.F.A.W.C. Mandemaker, drs. P.H.A.M. Masselink, mr. drs. M. van Miltenburg, P.H.J. Molle, mw. drs. H.P. van Ommeren, mw. E. Pael, L.W.L. Pauli, A.M. Rotman, drs. G.T. Schermers, R.G.J. Schouten, mw. mr. M.A.B. van der Sloot, J.C.J.M. Smit, G.J. Snijders, A.J.M. van Son, F.H. van Valkenburg, mw. mr. N.M.G. Vermolen, mw. C.K.J. Visscher, ing. B.J.M. Wagemakers, mw. J.P.M. Welten, drs. C.B.P. Weterings

Afwezig: mw. P.H. Hamerslag

Agendapunten

1. Vragenhalfuurtje
2. Vaststelling van de agenda van de raadsvergadering
3. Goedkeuring notulen van de openbare vergaderingen van de gemeenteraad d.d. 9 en 11 maart 2010
4. Ingekomen stukken en mededelingen
5. Initiatiefvoorstel van de fracties van de VVD, GroenLinks, PvdA, CDA en Rosmalens Belang waarbij wordt aangeboden het coalitieakkoord 'Uitdagende overheid in een uitdagende tijd'
6. Verslag ad-hoccommissie 'benoembaarheid wethouders'
7. Benoeming en installatie wethouders nieuw college
8. Benoeming plaatsvervangend voorzitters van de gemeenteraad en de leden van het presidium
9. Benoeming leden uit de raad voor de Rekenkamercommissie
10. Benoeming leden van de vaste raadscommissies
11. Afscheid van het 'oude' college

OPENING VERGADERING

De VOORZITTER: Dames en heren, mag ik u allen hartelijk welkom heten. Zoals gebruikelijk beginnen we de vergadering met enkele ogenblikken stilte. Dit wordt een bijzondere vergadering waarin veel stemmingen zullen plaatsvinden. Op deze avond worden nieuwe wethouders gekozen. We nemen afscheid van wethouders die vertrekken en in deze vergadering gaan we bevestigen dat er een nieuwe coalitie is gesmeed. We gaan het programma van die coalitie bespreken en commissies, het presidium en plaatsvervangend voorzitters aanwijzen.

1. Vragenhalfuurtje

Er zijn geen vragen voor het vragenhalfuurtje.

2. Vaststelling van de agenda van de raadsvergadering

De heer VAN DOREMALEN: Ik heb een brief gestuurd over de procedure met betrekking tot de benoeming van leden in het nieuwe college. In vorige perioden heb ik meegemaakt dat kandidaten altijd lang moesten wachten op hun benoeming. Overbodig lang, want dit zou een maand kunnen worden bekort door ze nu te benoemen, zodat ze direct aan de slag kunnen. In tal van plaatsen gebeurt dit ook en ik zou dat ook hier willen. Het is helaas deze periode niet gelukt, maar ik vraag nu stellig om daar voor een volgende periode op te letten. Ik vind het zo geen prettige situatie dat vijf mensen langere tijd onzeker zijn van hun positie.

De heer VAN DER KRABBen: Dit onderwerp is in het fractievoorzitteroverleg aan de orde geweest. De griffie heeft de wet erop nagekeken en daarna de raad een mail gestuurd dat het wettelijk niet kan. Dat had de heer Van Doremalen via zijn fractievoorzitter kunnen weten.

De heer VAN DOREMALEN: In Breda kan het anders wel. Het is geen kwestie van de wet, maar hoe je zaken praktisch oplost. Kennelijk kunnen ze dat in Breda wel. Ik kies voor de praktische oplossing.

De VOORZITTER: Ik heb kennisgenomen van het besluit van het overleg van het presidium en de fractievoorzitters. Dat respecteer ik. Sterker, als je er niet bij bent, heb je weinig recht van spreken en ik heb ook niet de neiging om daarover anders te denken. Bovendien kwam de mail 24 uur voor aanvang van deze vergadering binnen en er zouden toch wel verschillende administratieve handelingen verricht moeten worden voordat we het anders hadden kunnen doen. Dat was een beetje kort dag, vooral omdat je het ook erg zorgvuldig moet doen. We kunnen ons geen fouten permitteren. Bovendien moeten we zeker stellen dat iedereen er is en dat alle papieren zijn ingeleverd. Ik denk dat het presidium en de fractievoorzitters het nu praktisch hebben opgelost. De mensen kunnen vanaf vandaag functioneren in commissies, ook al zijn ze nog niet officieel geïnstalleerd.

Mijnheer Van Doremalen u hebt wel een punt. Als het kan, zouden we dit de volgende keer gewoon moeten regelen. En het kan ook. We hebben nu vier jaar de tijd om ons daarop in te stellen, zodat het de volgende keer goed gaat.

Mevrouw VISSCHER: Waarom de fractievoorzitters zo hebben besloten, is omdat wij te horen kregen dat het wettelijk niet zou kunnen. Dat was de enige reden. Als blijkt dat er geen wettelijke belemmering is, dan zou ik dat graag uitgelegd krijgen.

De VOORZITTER: Het kan wel, anders had het ook in Breda niet gekund. Het moet echter wel goed gebeuren. Er moeten allerlei stukken uitgewisseld worden. Men had die papieren dan vanavond mee moeten brengen en ik kon, wilde, dat niet in die laatste 24 uur regelen. Ik wil ook respecteren wat in het presidium en met de fractievoorzitters is afgesproken. Het kan echter wel, dus laten we dat de volgende keer dan ook doen. Het is nu praktisch geregeld, de volgende keer ook formeel.

3. Goedkeuring notulen van de openbare vergaderingen van de gemeenteraad d.d. 9 en 11 maart 2010

De notulen van de openbare vergaderingen van de gemeenteraad d.d. 9 en 11 maart 2010 worden ongewijzigd vastgesteld.

4. Ingekomen stukken en mededelingen

1. Stukken die ter afdoening in handen van burgemeester en wethouders worden gesteld

1. Brief namens de bewoners van de Westertoren d.d. 8 maart 2010, waarin bezwaar wordt gemaakt tegen de aanleg van een parkeerterrein in het Westerpark in verband met de nieuwbouwplannen van Avans
2. Brieven van de voorzitter van de Stichting De Citadel d.d. 7, 9 en 19 april 2010 betreffende nominatie van de vesting 's-Hertogenbosch en de Citadel voor plaatsing op de werelderfgoedlijst van de UNESCO.

II. Stukken die voor kennisgeving worden aangenomen

1. Motie van de gemeenteraad van Deuren d.d. 9 maart 2010, waarin het omgenoegen wordt geuit over de legitimatieplicht en het stemmen met potlood bij de verkiezingen.
2. Brief van het Stadsgewest 's-Hertogenbosch d.d. 10 maart 2010, waarin mededeling wordt gedaan van de uitgangspunten voor het opstellen van de programmabegroting 2011-2014.
3. Brief van de commissaris van de koningin d.d. 11 maart 2010 waarin informatie over de kandidaatstelling van BrabantStad als Culturele Hoofdstad in 2018.
4. Brief van Futsal Chabbab te Nijmegen d.d. 11 maart 2010 betreffende informatie over het project 'Scoren doe je samen'.
5. Brief van de voorzitter van de Stichting De Citadel d.d. 17 maart 2010 betreffende de doorvaarbreedte van de te realiseren sortiebrug in de rivier De Aa nabij de Bossche Citadel.
(Gelijklopende brief is eveneens verzonden aan het college van burgemeester en wethouders, het bestuur van de Koninklijke Nederlandse Roeibond (KNRB) en het hoofd van de afdeling SO/BAM).
6. Reactie van het college d.d. 13 april 2010 op een negental verzoeken om wijziging van het bestemmingsplan 'De Rietvelden-West'.

Het verzoek betreft de wijziging van het bestemmingsplan, zodanig dat daar uitsluitend nog de vestiging van bedrijven uit de foodsector of andere vergelijkbare, voor de woonomgeving geen hinder veroorzakende bedrijven, is toegestaan.

Het college is inmiddels bezig met de voorbereiding van de herziening van het betreffende bestemmingsplan, waarbij in de eerste helft van 2010 de gebruikelijke inspraakronde start.

7. Brief van de griffier van de gemeenteraad van Rotterdam d.d. 13 april 2010 naar aanleiding van de onregelmatigheden tijdens de recente gemeenteraadsverkiezingen in een aantal gemeenten (de Rotterdamse commissie tot onderzoek van de geloofsbrieven heeft hierop een rapport aangeboden aan de demissionaire staatssecretaris mevrouw Bijleveld).
8. Overzicht Raadsinformatiebrieven onder de nrs. 1 t/m 16.
9. Overzicht nog niet beantwoorde vragen ex artikel 39 Reglement van Orde.

Mevrouw HENDRICKX: Ik wil graag raadsinformatiebrief nummer 1 'ontwikkelingen grensgebied gemeente St. Michielsgestel' bespreken in de functionele commissie.

Mevrouw KATOEN: Wij zouden graag raadsinformatiebrief nummer 14 'WMO monitor 2009', bespreken in de commissie MO.

De heer VAN HERPEN: Wij zouden graag raadsinformatiebrief nummer 5 'voorontwerpbestemmingsplan schietbaan en hondendressuurcentrum Wasberg', bespreken in de functionele commissie.

De heer VAN CREIJ: Wij zouden graag raadsinformatiebrief nummer 16 'tijdelijke verkeersmaatregelen tijdens omlegging van de Zuid-Willemsvaart' bespreken in de functionele commissie.

Het overzicht ingekomen stukken wordt vervolgens met inachtneming van de geplaatste kanttekeningen, voor de overige stukken ongewijzigd vastgesteld.

5 Initiatiefvoorstel van de fracties van de VVD, GroenLinks, PvdA, CDA en Rosmalens Belang waarbij wordt aangeboden het coalitieakkoord 'Uitdagende overheid in een uitdagende tijd'

De heer PAULI: De verkiezingen van 3 maart jl. hebben de VVD een historische overwinning bezorgd. Hierbij hebben wij gepast stilgestaan en een drankje genuttigd om daarna snel over te gaan tot de orde van de dag. Dit is noodzakelijk en dat brengt onze nieuwe verantwoordelijkheid ook met zich mee. Die verantwoordelijkheid was het initiatief nemen tot een coalitieakkoord. Te beginnen met een zorgvuldig informatieproces onder leiding van de heer Gert-Jan Swinkels en bijgestaan door de heer Peter de Leeuw.

Ik noem bewust deze twee namen omdat ik eraan hecht, en ik denk dat ik ook spreek namens de andere indieners, dat zij goed in de notulen worden vastgelegd, want we zijn de beide heren veel dank verschuldigd voor de wijze waarop zij hun taak hebben verricht.

Het formatieadvies was kort en bondig. Vijf partijen waren nodig. Dit bracht ook de uitslag van de verkiezingen met zich mee. Toch heeft de VVD haar eigen afweging gemaakt, met alle respect voor het advies. Die afweging hebben wij zorgvuldig tot stand laten komen in veelvuldig en goed fractieberaad. Aan de orde kwamen de vragen: met welke fracties is een programmatisch akkoord en een goede afstemming mogelijk? Met welke fracties kunnen we voortbouwen aan het beleid waaraan de VVD in de afgelopen vier jaar een bijdrage heeft mogen leveren? Op welke wijze zouden we voor continuïteit en stabiliteit in zowel beleid als vertegenwoordiging in het college kunnen zorgen? Hierbij streven we naar een volwaardige inbreng van alle gesprekspartners hetgeen ook tot uiting moet komen in de portefeuilleverdeling. Ten slotte de vraag, misschien wel de meest belangrijke want er waren meerdere alternatieven die wij serieus onderzochten: welke fracties hebben zich in de afgelopen vier jaar constructief getoond bij voorstellen in de raad en die dat ook hebben verankerd in hun verkiezingsprogramma en aan de kiezer hebben laten blijken.

Wij hebben toen geconcludeerd dat we gesprekken zouden moeten aangaan met VVD, GroenLinks, PvdA, CDA en Rosmalens Belang. Dit kan bogen op een ruime meerderheid in de raad met 23 zetels van de 39. Vervolgens is de formatie zeer vlot en in een goede sfeer van start gegaan. Op 16 april 2010 konden we het coalitieakkoord met de voorgestelde portefeuilleverdeling presenteren.

De mening van de VVD-fractie is dat wij naar proces en inhoud volstrekt tevreden kunnen zijn over de manier waarop het proces zich heeft voltrokken en de manier waarop wij met elkaar de discussie zijn aangegaan. Soms pittig, maar dat hoort erbij, het gaat tenslotte om een akkoord waarmee wij vier jaar verder kunnen. We hebben een uitstekend gevoel over de manier waarop en de mate waarin wij met elkaar van gedachten hebben gewisseld over niet al te makkelijke beleidsonderwerpen. De verslagen zijn openbaar. Wij nodigen eenieder van harte uit hiervan kennis te nemen. Wij hebben niets te verbergen. Zelfs pittige discussiemomenten zijn keurig in de notulen verschenen. We hebben niets ontzien.

Het resultaat telt echter en daarover zijn wij tevreden. Wij vinden het akkoord dat voorligt evenwichtig, kwalitatief goed, passend in deze economisch moeilijke tijden, de klimaatcrisis en de grotere maatschappelijke omwentelingen die zich voordoen. Dit alles is vevat in de bondige titel: een uitdagende overheid in een uitdagende tijd.

Het is een programma op hoofdlijnen en daarmee laten wij zien dat wij ook respect hebben voor de raad. Het programma biedt alle ruimte tot discussie, waar mogelijk en waar wenselijk. Het biedt de deelnemende fracties de mogelijkheid om hun eigen beleidsafwegingen en standpunten te maken in de raad. Waar we gezamenlijk vonden dat zaken strikt noodzakelijk zijn, hebben we die duidelijk, punctueel en zeer bescheiden van aard beschreven.

Voor ons zijn de kernpunten van het akkoord: een frisse bestuursstijl die uitgaat van de kracht van inwoners, vrijwilligers, professionals en ondernemers in deze stad. We gaan meer met minder doen en we gaan beter en zuiniger werken. We kiezen vooral voor een positieve grondhouding, als bestuur en ook als ambtelijke organisatie. We kiezen voor continuering voor werken aan een permanente economische versterking van onze stad. Welvaart brengt de economie en daarvoor is het noodzakelijk dat we de werkgelegenheid die we de komende jaren willen realiseren, goed op gang moeten helpen. Iedere arbeidsplaats zal er een zijn in de komende jaren. We gaan inzetten op innovatie, duurzaamheid en de stad voorzien van een helder profiel op het gebied van de economie.

Een tweede zwaartepunt is voor ons veiligheid. De basis is het integraal veiligheidsplan. We willen stevig aan de slag zowel op het gebied van handhaving als van preventie. Dit is ook zichtbaar in het feit dat we nu een coördinerende wethouder hebben die over veilige wijken gaat. Daarin hebben wij alle vertrouwen. Dit gekoppeld aan de zeer robuuste doelstelling: geen wijk in 2014 die onder het huidige indexcijfer zit van 2008 namelijk 18.4 % qua criminaliteit.

De VVD is blij met de bereikte resultaten op het gebied van bereikbaarheid. Wij gaan onverminderd onze hoofdinfrastructuur, de Koersnota en ook Lekker Fietsen de komende jaren uitzetten. In een afweging van alle belangen denken wij dat de VVD alle ruimte moet hebben om met respect voor de doelen die wij nastreven en na blijven streven, om de belangen vanuit de economie daarin een juiste plaats te geven. Dat duurzaamheid een sterk begrip is in dit akkoord, lijkt ons niet meer dan vanzelfsprekend.

De gemeentelijke huishouding staat er goed voor. We hebben een sluitende meerjarenbegroting. In mei a.s. gaan we praten over de jaarrekening 2009 en ook 2010 lijkt zich naar alle waarschijnlijkheid stabiel te ontwikkelen. Toch hebben wij gemeend te moeten anticiperen op een stevige bezuinigingsronde. We kiezen daarnaast voor lage ozb-lasten en we willen graag het proces, binnen de kantlijnen en de kaders zoals die zijn vastgelegd in het coalitieakkoord, met de raad gaan voeren. Procesvoorstellen komen, wat ons betreft, bij de Voorjaarsnota. Parallel aan de begroting kunnen wij dan de eerste discussies gaan voeren: inhoudelijk en met een stevig debat waarbij we de mening van de hele raad nadrukkelijk op prijs zullen stellen.

Wij zijn voorts tevreden over de portefeuilleverdeling. Die is evenwichtig en volwaardig en brengt voor alle partijen wat zij daarvan verwachten. Kortom de VVD is erg blij met dit initiatiefvoorstel en zal het van harte ondersteunen.

De heer SCHOUTEN: Een uitdagende overheid in een uitdagende tijd. De titel van het coalitieakkoord is een goede omschrijving van wat de rol van het bestuur van de stad op dit moment moet zijn. Want het is een uitdagende tijd. Er liggen grote uitdagingen om de overheidsfinanciën weer in evenwicht te krijgen, er liggen uitdagingen ten aanzien van de economie, er liggen uitdagingen en opdrachten om onze bijdrage aan de klimaatcrisis op te pakken en er liggen op het gebied van de sociale cohesie in onze gemeente grote uitdagingen. Dit alles vraagt een overheid die bereid is uit de vaste patronen te komen en een overheid die uitnodigt en uitdaagt. Dit coalitieakkoord legt voor deze vraagstukken een basis om als stadsbestuur met deze vragen aan de gang te gaan.

De bestuursstijl in dit akkoord bouwt voort op het vorige akkoord 'Ruimte voor de kracht van de stad'. De bestuursstijl vraagt van het college en de ambtelijke organisatie én van de raad ook om meer voor minder, maar wel samen, waar te maken. We willen een activerende overheid die ondersteunt en faciliteert en die meer ruimte geeft aan inwoners en organisaties. Dit betekent dat organisaties niet, om het overdreven te zeggen, de ene helft van het jaar gedetailleerde plannen moeten maken en de andere helft verantwoordingen moeten schrijven om te voldoen aan de eisen van de gemeente.

Dit vraagt ook veel van de raad. Ook de raad moet bereid zijn deze ruimte te geven. Een overheid die kritisch gaat bezien waar het zelf slanker kan, heeft een bestuur nodig dat hierin nadrukkelijk meebeweegt. Ook in onze eigen organisatie is een 'ja-cultuur' nodig.

Het coalitieakkoord gaat uit van de samenhang in de driehoek mens, milieu en economie. Dus niet de verschillende vragen als apart thema aanpakken, maar juist de samenhang zoeken. Een sterke duurzame economie is goed voor mensen. In die zin is deze uitdagende tijd extra kansrijk. Want ondanks dat er minder middelen beschikbaar zullen zijn, willen we bewust en gericht investeren in de duurzame samenleving. Dit is natuurlijk voor GroenLinks van wezenlijk belang.

Duurzaamheid, klimaat- en energiebeleid, talentontwikkeling, sociale cohesie, groen investeren, werken voor verbindingen tussen mensen, tolerantie en veiligheid zijn voor ons zeer belangrijke thema's. Die thema's willen we benaderen met een positieve mens- en maatschappijvisie. Dus juist kansen zien en zoeken, daar waar gedacht werd in bedreigingen. Dit coalitieakkoord biedt op al deze gebieden ruimte en mogelijkheden.

De economische groei willen we uiteraard duurzaam bereiken. Daar ligt nu al de kracht van onze gemeente. Daarbij is het van groot belang dat wij de krachten in de gemeente gericht inzetten. Inwoners en bedrijven willen dit ook.

Veiligheid krijgt in het akkoord een extra impuls. Om te kunnen en willen participeren moet je je veilig voelen: in huis, op straat, in de stad. Door een sterkere verbinding tussen wijken en veiligheid aan te brengen, is hier concreet resultaat te boeken. De diversiteit aan mensen en groepen in de stad is een rijkdom en een opgave en vraagt bijzondere aandacht. Dit gaan wij doen vanuit een open en tolerante houding die wij ook van mensen in de stad verwachten. Meer voor minder betekent dat we de kwaliteit van de WMO willen vasthouden maar ook blijven kijken wat collectief kan, zodat er minder behoefte is aan individuele verstrekkingen.

De Koersnota Verkeer is in de gemeenteraad vastgesteld en is uitgangspunt in het beleid. Het verder autoluw maken van de binnenstad, het stimuleren van openbaar vervoer en fietsverkeer en het parkeerbeleid staan in de koersnota beschreven. Kortparkeren aan de rand van de binnenstad en langparkeren op de transferia. Dit beleid staat en wordt uitgevoerd. Onderzoek naar nieuwe vervoermogelijkheden, zoals lightrail of tram, gaan we uitvoeren.

Groen gaat hand in hand met openbare ruimte en duurzaamheid.

De heer VAN DER KRABBE: Ik had verwacht dat u bij het hoofdstuk over verkeer de draai van GroenLinks met betrekking tot de parkeergarage GZG-terrein zou belichten. In 2006 hebt u dezelfde streek uitgehaald. Voor de verkiezingen was u tegen de parkeergarage Hekellaan, daarna koos u het pluche en was uw mening veranderd. Nu maakt GroenLinks dezelfde beweging. Wat was voor u de beweegreden om nu toch de parkeergarage GZG-terrein te accepteren?

De heer SCHOUTEN: Laat ik zeggen dat je op het pluche altijd meer bereikt dan in de oppositie. Ik ben nu een verhaal aan het houden over de kwaliteit van het coalitieakkoord. Daarin staat dat we voor het GZG gaan kijken naar innovatieve maatregelen om onnodige verkeersbewegingen te voorkomen.

De heer VAN DER KRABBE: Mijn vraag was anders. Wat u nu zegt, hebt u vorige maand ook al geroepen. Desondanks was u toch tegen die parkeergarage. Voor mij, en ik denk ook voor veel Bosschenaren, blijft de vraag over waarom de mening van GroenLinks nu is veranderd.

De heer SCHOUTEN: Ik zou u willen herinneren aan uw eigen interview met de informateur. Ik kan u daarop terugpakken als u dat wilt.

De heer VAN DER KRABBE: Dat mag u doen.

De heer SCHOUTEN: Dat hoeft niet nu. Dat houd ik wel in petto.

Het gaat erom dat je in een onderhandelingsproces ook resultaten kunt bereiken. Als u de notulen hebt gelezen met betrekking tot de problemen die wij als fractie hadden met het GZG-terrein, dan kon u zien dat wij vooral de bereikbaarheid van dat gebied een probleem vonden. Het loopt nu al vast op de Zuid-Willemsvaart. Een van de redenen waarom wij tegen waren, was omdat dit probleem nog niet werd aangepakt in de huidige plannen. In het coalitieakkoord staat juist dat we hiernaar extra gaan kijken en waar nodig innovatieve maatregelen zullen treffen. Dit biedt veel ruimte en dat is wat ons betreft voldoende om het besluit dat de gemeenteraad heeft genomen, te respecteren. Zoveel kan ik erover zeggen.

Dan vervolg ik nu mijn verhaal. Groen gaat hand in hand met openbare ruimte en duurzaamheid. Werken aan de klimaatneutrale stad, het Bosch energieconvenant, uitvoering van de Groene Delta, meer aandacht voor groen in de wijken en groene schoolpleinen. Ook op dit gebied willen we de kracht bij organisaties en inwoners in de stad actief inzetten en ondersteunen we deze kracht op allerlei gebied.

In het financieel beleid, en met name in de keuze voor de bezuinigingen, is met het zojuist genoemde rekening gehouden. Investerings gaan we duurzaam en rendabel doen. De efficiëntie van de ambtelijke organisatie kan beter, niet door blind te schrappen in de organisatie maar door nadrukkelijk naar de eigen taakopvatting te gaan kijken en dat geldt ook voor de taken van de gemeente. Dat is de derde poot van de financiële slag die we in vier jaar moeten maken.

Dit coalitieakkoord biedt niet de allesoverheersende eindoplossing. Het geeft een duidelijke richting. Het beleid in dit akkoord is niet in beton verankerd en dat is goed. Het coalitieakkoord stelt namelijk ook een vraag. Doe je mee? Niet alleen buiten dit huis, ook hierbinnen.

Deze uitdagende tijd vraagt namelijk nadrukkelijk om samenwerking. Samenwerking en bereidheid zaken gezamenlijk aan te pakken. Wachten tot een ander het regelt, is ouderwets, ook in de politiek.

Natuurlijk kan en zal er over de richting, zoals die beschreven staat, van mening worden verschild. Maar dat we een taak hebben, is helder. Op financieel gebied is een hele lijst aan maatregelen genoemd die we kunnen gaan inzetten. Het is aan het college én aan de raad om hier verder vorm aan te geven.

Daarmee daagt dit programma iedereen uit. En dat biedt kansen. Het vorige programma heette 'Ruimte voor de kracht van de stad'. Dit akkoord is een vervolg hierop. Het biedt ruimte maar daagt ook uit. Wij moeten samen zorgen dat deze uitdaging wordt aangenomen en opgepakt. Onze fractie onderschrijft dit akkoord van harte en ziet uit naar de samenwerking met de coalitie en met de gehele gemeenteraad.

Mevrouw VAN OMMEREN: Een uitdagende overheid in een uitdagende tijd. Voor de PvdA is de uitdaging van deze tijd het handhaven van een goed leefklimaat in een samenleving waar de verschillen tussen mensen groter worden en de financiële polsstok korter. Omdat iedereen meetelt, ondersteunen we de mensen die zich willen inzetten voor hun buurt en voor elkaar.

De nieuwe coalitie kiest voor het voortzetten van het beleid en de ambities die zijn uitgezet in 'Ruimte voor de kracht van de stad'. De coalitie ziet de economische crisis als stimulans om slimmer te investeren en zuiniger te gaan werken. Wij doen een beroep op alle partijen in gemeenteraad en betrokkenen in onze gemeente om mee te denken en te kiezen op welke gebieden het zuiniger en beter kan. Ook waar, door goede investeringen in de toekomst, op uitgaven kan worden bespaard. Hierbij denkt de PvdA aan uitgaven voor energiebesparing nu en duurzame investeringen later zoals als het realiseren van klimaatneutrale vormen van energieopwekking. Hiervoor is al een plan gemaakt met de vorige gemeenteraad.

Inhoudelijk hecht de PvdA veel waarde aan de balans in de driehoek: economie, mens en milieu waarvoor het akkoord duidelijk kiest.

Mevrouw VISSCHER: Nu zegt mevrouw Van Ommeren ook al dat de raad maar moet uitmaken waar het allemaal minder moet. In het akkoord en ook in het persbericht wordt nogal boud gezegd dat de overheid gaat terugtreden. Als je dit zo beweert, kun je toch niet meer zeggen dat de raad bepaalt waar de overheid terugtreedt. Het lijkt me toch dat het college wel een idee heeft waar dit zou moeten of kunnen plaatsvinden. Hebt u dat idee?

Mevrouw VAN OMMEREN: Wij denken aan meer efficiëntie, minder regels dus minder ingewikkeld en daardoor minder kosten. Het lijkt me goed als de gehele gemeenteraad hierover meedenkt en dat niet een klein clubje dit gaat bepalen. We hebben de tijd om dit rustig aan te pakken. Aan de hand van goede analyses kan worden bekeken waar zaken beter en goedkoper kunnen. Die zorgvuldigheid vind ik waardevoller dan nu eventjes snel iets zeggen dat niet onderbouwd kan worden. Dat komt ook omdat wij denken dat we een goed beleid voeren, dus het is dan niet gemakkelijk om zomaar ergens iets weg te strepen.

De heer SMIT: Moet ik hieruit concluderen dat de coalitiepartijen eigenlijk geen visie hebben op de bezuiniging?

Mevrouw VAN OMMEREN: Dat hoort u mij niet zeggen. U hoort mij zeggen dat je dit soort zaken goed onderbouwd moet aanpakken aan de hand van analyses.

De heer SMIT: Heeft de coalitie dan niet erover nagedacht waar zij in eerste instantie zou kunnen zoeken? Wat richting aangeven zou toch wel prettig zijn.

Mevrouw VAN OMMEREN: Ik was nog niet klaar met mijn verhaal. Ten eerste moet het zorgvuldig worden bekeken en op gebieden plaatsvinden waar het in ieder geval niet de meest zwakken in de samenleving treft.

De heer SMIT: Ik hoor nog steeds geen richtingen. Alleen waar u niet wilt bezuinigen. Kunt u mij echt geen richting aangeven?

Mevrouw VAN OMMEREN: Dat ga ik nu nog niet zeggen.

De heer SMIT: Dan moet ik concluderen dat mijn indruk, dat u daarop nog geen visie hebt, een juiste is.

Mevrouw VAN OMMEREN: U mag concluderen wat u wilt. Onze visie is om op de bezuinigingsopgave zorgvuldige analyses los te laten en dan een keuze te maken die aan de raad wordt voorgelegd zodat eenieder daarover kan meepraten.

De heer SCHOUTEN: Ik reageer nog even op de opmerking van de heer Smit. Hij trekt een nogal eenvoudige conclusie. Je kunt nu ook de conclusie trekken dat uw partij liever een panklaar en voorgekookt voorstel had ontvangen waarin alles tot achter de komma was geregeld. Dat hebben wij bewust niet gedaan omdat we het idee hebben dat je kunt bezuinigen door zaken anders te organiseren. Verder staat achterin het coalitieakkoord duidelijk de koers uitgezet waar we willen bezuinigen of juist kunnen verdienen. Die lijn staat nadrukkelijk in het akkoord. Een belangrijk onderdeel erin is ook dat het college daarover graag met raad wil discussiëren. Het een gemeenschappelijke taak die wij met z'n allen moeten oppakken.

De heer SMIT: Ik heb niet gevraagd om een panklare oplossing, maar om een richting aan te geven. De titel van het akkoord luidt: een uitdagende overheid. Ik neem aan dat u zichzelf ook zo ziet. Ik vind dat een uitdagende coalitie op zijn minst de richting kan aangeven van de visie die zij heeft op de enorme bezuinigingstaak die ons wordt gesteld, maar daarover hoor ik niets.

Mevrouw VAN OMMEREN: Ik vervolg. Dat betekent in de driehoek economie, mens en milieu: kiezen voor een sterke economie gebaseerd op inzet van de kwaliteit van mensen. Geen uitputting van mens en omgeving omwille van tijdelijk gewin, maar duurzaamheid en kwaliteit als leidende principes.

Mevrouw VISSCHER: In de notulen van de coalitieonderhandelingen stond dat er nogal is gediscussieerd over de volgorde van die driehoek. Dus of het eerst mens of milieu of economie moest zijn. Als voor u mens en milieu op de eerste plaats zouden komen, zou dat iets veranderen aan de uitleg die u er nu aan geeft?

Mevrouw VAN OMMEREN: Ik zie het als een gelijkzijdige driehoek. Daarin zit geen volgorde. De zijden zijn even lang.

Mevrouw VISSCHER: Ik heb gelezen dat daarover toch veel is gesteggeld. Ik geloof dat de VVD wel een verschil zag in de zijden van de driehoek. Het was geen gelijkzijdige driehoek meer.

Mevrouw VAN OMMEREN: Dat moet u aan de VVD vragen. De uitkomst was anders, zoals u in het coalitieakkoord kunt lezen. Daarin staat dat er juist een balans is tussen de drie thema's. Ze moeten even sterk zijn en ze hangen ook samen.

De PvdA-fractie ziet als belangrijke punten in het akkoord: samen werken aan een veilige en aangename leefomgeving voor alle inwoners. We pakken het onderhoud in de wijken aan, want leefbaarheid en veiligheid hebben daarmee van doen en we versnellen de opknopbeurten van oudere wijken. De herstructurering van aandachtswijken wordt voortgezet op dezelfde wijze als in de afgelopen periode, dus met aandacht voor de leefbaarheid van de wijken, ook tijdens de werkzaamheden. Uiteraard in nauw overleg met bewoners. Daarnaast neemt de gemeente meer regie in het bevorderen van de veiligheid in de wijken. Wij zijn blij met de komst van een coördinerend wethouder voor veilige en schone wijken.

We zetten de taskforce Wonen voort met minstens 750 woningen per jaar, waarmee we de lange wachttijden voor starters op de woningmarkt bestrijden en de bouwsector activeren. Daarnaast nemen we met woningcorporaties en andere verhuurders maatregelen om ruimte te maken op de woningmarkt door de doorstroming vanuit goedkopere sociale woningen naar duurdere woningen te bevorderen.

Het akkoord wil verder het goed en veilig huisvesten van zorgbehoevende inwoners met overleg ter hand nemen en op een manier die in en bij een buurt past. Maatwerk dus en te realiseren in een open proces met buurtbewoners

Wij willen talent verder versterken en ontwikkelen, zowel van jongeren als van ouderen. Van Brede Bossche School tot het beroepsonderwijs, van muzikles op scholen tot het zangkoor voor 50-plussers. Een belangrijk element in het akkoord is dat wij een beroep willen doen op ouders om hun verantwoordelijkheid te nemen voor de ontwikkeling van hun kinderen. Hierbij willen wij samenwerking aanbieden of opdringen met professionals als blijkt dat dit moeilijk gaat. Wij willen voorts het (vrijwillig) jeugdwerk, zoals dat door sportverenigingen wordt verricht, versterken.

Ik noem verder: het bevorderen van werkgelegenheid en arbeidsparticipatie voor nu en voor de toekomst. Een voorbeeld daarvan is het voortzetten van de Bossche Banen als organisatievorm voor betaalde en onbetaalde arbeidsparticipatie. Zo veel mogelijk Bosschenaren kunnen dan aan het werk blijven. Ondersteuning voor hen die dat nodig hebben door de uitvoering van het armoedebeleid op efficiënte wijze voort te zetten en het ondersteuningsniveau van de WMO te handhaven. Het principe 'controle is goed, vertrouwen is beter' is daarbij het uitgangspunt.

Duurzaamheid is leidend en we hebben zorg voor het groen. Vandaar dat dit college het beleid voortzet zoals vastgelegd in de Koersnota, de nota Lekker Fietsen en door het Bosch Energie Convenant te initiëren. Zo kun je meetbare resultaten boeken op het gebied van energiebesparing. Ook het beleid Groene Delta zal in relatie tot andere ecologisch waardevolle gebieden verder moeten worden voortgezet.

De coalitie kiest voor een voortzetting van de vastgestelde cultuurvisie uit 2009. Cultuur is een van de dragers van 's-Hertogenbosch als aantrekkelijke woonstad en toeristische trekpleister. Cultuur heeft een belangrijke functie voor de inwoners van de stad én ook voor de vele bezoekers. De coalitie kiest onvoorwaardelijk voor het uitwerken van de bibliotheekvisie met twee centrumbibliotheken, wijkservicepunten en bibliotheken in alle scholen. Kunst en cultuur verrijkt het leven van alle mensen en daarom krijgt ook de kunsteducatie de ruimte. Het Museumkwartier wordt gerealiseerd met de museale concepten van beide musea als uitgangspunt. Met de raad wordt een uitgebreid traject gevolgd dat in 2011 leidt tot een toekomstplan voor Theater aan de Parade.

Tot slot verwacht de PvdA-fractie dat het nieuwe college in staat is om een uitdagende overheid te zijn die ruimte biedt voor de kracht van de mensen in 's-Hertogenbosch. De fractie ondersteunt het akkoord en de voorgestelde portefeuillevverdeling over de wethouderskandidaten van harte.

De heer VAN DER KRABBen: Ik ga ervan uit dat in het coalitieoverleg de portefeuillevverdeling en ook de wethouders aan de orde is geweest. U was een van de weinige vrouwen in dat onderhandelingsproces. Hebt u er nog voor gepleit dat er ook een vrouw in het college komt? Hebt u daarbij overwogen om hiervoor misschien iemand van buitenaf aan te trekken?

Mevrouw VAN OMMEREN: Fracties bepalen zelf welke wethouderskandidaat zij willen leveren. Ik heb niet speciaal gepleit voor een vrouw in het college omdat het een vrijheid van de fracties zelf is wie zij willen voordragen. Ik denk overigens dat vijf mannen ook goed beleid kunnen voeren. Hoewel het misschien wel jammer is dat zich geen vrouwelijke wethouder heeft aangemeld.

De heer WAGEMAKERS: Met enthousiasme en overtuiging hebben wij als CDA onze handtekening gezet onder dit coalitieakkoord 2010-2014. In de veronderstelling dat we met inderdaad dertien sessies niet slechts achttien pagina's hebben volgeschreven, maar vooral richting hebben gegeven en perspectief weten te bieden in deze toch spannende tijd. Wij hebben dat de uitdaging genoemd. Een win-winsituatie in het vijfde kwadraat die veel verder gaat dan een saldi balans van het aantal kortparkeerplaatsen in onze binnenstad. In verband met bezuinigingen, waarvan we niet weten in welke mate die op ons afkomen en waarvan de noodzaak in 2011 voor onze stad nog niet eens aanwijsbaar is (andere steden in Brabant lopen tegen een meerjarig tekort aan en moesten al veel sneller maatregelen nemen) hebben wij toch taakstellend voor 2011 een maximum van € 5 miljoen opgenomen. We creëren hierbij een mogelijke buffer voor de jaren daaropvolgend dan wel een eerste injectie voor de rendabele investeringen. Wij vragen de raad nadrukkelijk de handschoen op te pakken en samen met ons inhoud te geven aan het proces dat moet leiden tot noodzakelijke bezuinigingen.

Als we naar het coalitieakkoord kijken, dan is altijd de vraag hoe je als partij achteraf een totale afweging moet maken. Als CDA hanteren wij de ook u zo bekende uitgangspunten of grondslagen als solidariteit, gerechtigheid, gespreide verantwoordelijkheid en natuurlijk rentmeesterschap. Op deze beginselen hebben wij niet het exclusieve recht maar die combinatie geeft wel inhoud aan ons denken. Deze uitgangspunten hebben, wat het CDA betreft, een goede vertaling gevonden in dit coalitieakkoord.

Zonder deze uitgangspunten te eng te willen benoemen, geef ik daarbij het volgende aan: solidariteit, sterke stad (dit kan ook een sociale stad zijn), een uitdagende stad waar mensen zelf kunnen, en dan ook moeten, optreden. De gemeente dan ondersteunend en verantwoording nemend, daar waar nodig is (kunnen terugvallen op een goed sociaal netwerk).

Gerechtigdheid. Bij een betrouwbare overheid mag u daarbij zetten: leiding nemen, ondersteunen, initiëren en loslaten (terugtrekkende overheid). Prima, maar wel stap voor stap en transparant zodat iedereen weet waarover het gaat. Mensen in staat te stellen voor zichzelf te zorgen. Randvoorwaarden scheppen dus.

Veiligheid en hostels zijn juist inpasbaar bij dit begrip. Niet loslaten, maar regie houden en verantwoordelijkheid nemen. Ook als het even moeilijk wordt. Wij als CDA zijn dus overtuigd dat de beide coördinerende wethouders juist hier van grote toegevoegde waarde zijn.

Gespreide verantwoordelijkheid, niet alleen ingegeven door bezuinigingen, maar met geloof in de kracht van de stad. Daar ligt een duidelijke relatie met het vorige collegeakkoord. Het anders doen en feitelijk meer van je af organiseren (meer met minder). Dit is niet goedkoop bedoeld, zeker ingewikkeld, maar samen kunnen en moeten we daaraan inhoud geven. De vele organisaties/verenigingen in onze stad vragen en verdienen die ruimte, juist vanuit de kracht die zij hebben.

Rentmeesterschap. Dit woord werd bij sommigen al oud gevonden toen anderen de lading daarvan nog moesten benoemen. Het gaat hier om duurzaam investeren (mens, economie en milieu). Die balans hebben we er met elkaar overwogen. Het moet dus breed neergezet worden en dat kan, volgens ons.

Het gaat nu om de eerste stap. Die is bepalend voor de richting waar je naartoe gaat. Wij als CDA denken dat er voldoende van die eerste stappen in dit coalitieakkoord zitten en stellen het daarom met enthousiasme aan u voor.

De heer VAN SON: Rosmalens Belang heeft in de verkennende gesprekken met de informateur duidelijk zijn ambities voor de komende periode neergelegd. Wij wilden bestuurlijke verantwoordelijkheid nemen om aldus, snel en effectief, onze visie uit te kunnen dragen waarbij we ons primair richten op de gehele gemeente, met daarnaast natuurlijk ook enkele lokale accenten.

Tijdens de onderhandelingen is ons uitgangspunt steeds geweest herkenbaarheid van punten uit ons eigen programma én het gegeven dat we als gelijkwaardige partij zouden worden behandeld. Gelijkwaardig daar waar het betreft de inbreng in coalitieverband én bij de verdeling van de verschillende posten. Tenslotte was de afweging van het totaalresultaat bepalend of wij ons in de coalitieovereenkomst konden vinden. Ik kan iedereen geruststellen: onze fractie, en de achterban hebben van harte ingestemd met het resultaat zoals dat er vandaag ligt.

Met enkele punten uit de overeenkomst zijn wij bijzonder blij. Het wijkgericht werken wordt in de komende periode onverminderd voortgezet, waarbij we een verbeterende sociale cohesie nastreven die effect heeft op alle aspecten van de eigen directe woonomgeving. Stimulerend ten aanzien van initiatieven vanuit de wijk zelf maar ook handhavend, daar waar dreigingen op de loer liggen. Dus terugtreden waar het kan, maar optreden waar het moet.

Verenigingen en vrijwilligers zijn van onschatbare waarde voor deze stad. Niet alleen vanuit het oogpunt van hun specifieke verenigingsactiviteiten maar zeker ook vanwege hun bijdrage aan het algemeen maatschappelijk belang. Zij mogen voluit op onze steun rekenen.

Goede en veilige fiets-, auto-, en busverbindingen tussen alle delen van de stad zijn een voorwaarde voor een goede samenhang. Door middel van diverse maatregelen zal hieraan worden gewerkt. Daarnaast zal de overlast, veroorzaakt door grote infrastructurele projecten zoals de omlegging van het kanaal, door een gerichte projectcoördinatie zo veel mogelijk worden beperkt.

Vergrijzing is niet automatisch altijd een punt van zorg. We kunnen leren van de levenservaring van ouderen die zich graag bereid hebben getoond om actief een bijdrage te leveren aan het maatschappelijk welzijn in onze stad. Ik denk aan de Zilveren Kracht. Daarnaast willen ouderen ook graag zo lang mogelijk zelfstandig in eigen omgeving blijven wonen. In de komende periode zal dit onderwerp hoog op de prioriteitenlijst prijken.

De opening van een nieuw afvalstation bij Treurenburg zou het sluiten van het milieustation in de Kruisstraat tot gevolg hebben. Gezien de uitbreiding van het werkgebied van onze afvalstoffendienst én uit oogpunt van serviceverlening, zal gestreefd worden naar realisatie van een brengstation aan de oostzijde van de A2.

Het streven is om het Sprokkelbosch de komende jaren te ontsluiten en op te nemen in de ontwikkelingen van het Groene Buitengebied. Bebouwing zal er niet plaatsvinden.

Ik draai er niet omheen, maar in de onderhandelingen zijn voor Rosmalens Belang ook enkele heikele punten aan de orde gekomen. Ik noem in dezen de hostels. Zoals u in de onderliggende verslagen van de onderhandelingen hebt kunnen lezen, is er langdurig en nadrukkelijk bij dit onderwerp stilgestaan. Onze uitgangspunten hierbij waren primair de belangen van de directomwonenden én de doelgroep, alsmede de uitspraken die de raad in dezen had gedaan. We hebben vertrouwen in de uitkomsten van het overleg tussen de coalitiepartijen én de uitkomsten van de gesprekken met zorgverleners in dit traject. Het is een proces, en ik herhaal het nogmaals, waarbij de directomwonenden als gelijkwaardig partner zullen worden betrokken.

Onze fractie zal het college als uitvoerder van het afgesproken beleid de komende periode kritisch en constructief blijven volgen en erop toezien dat de vaart wordt behouden. Tot slot wordt in het coalitieakkoord gesproken over de bestuursstijl. Ik zou daar een aspect aan toe willen voegen namelijk de stijl van de raad. Die heb ik de afgelopen raadsperiode zeer weten te waarderen: discussiëren op basis van inhoud en argumenten, mét behoud van respect voor elkaar.

Een verworvenheid die 23 april jl. door collega Masselink nog eens expliciet werd benoemd in de startconferentie. Een dergelijke raad hebben we de komende periode hard nodig om op constructieve wijze de stad door deze economisch moeilijke periode te loodsen.

Mevrouw VISSCHER: Ik hoor u zeggen dat u met betrekking tot de hostels en de parkeergarage van mening bent veranderd. Ik heb niet van u gehoord wat u voor die meningsverandering hebt teruggekregen van uw collega-wethouders. Wat hebt u nu binnengehaald waarbij u denkt: daar was Rosmalens Belang echt voor nodig?

De heer VAN SON: Ik denk niet dat dit de plaats is om een finale afrekening te geven van wat wij hebben ingeleverd en binnengehaald. Als ik kijk naar de speerpunten zoals wij die voor de verkiezingen hebben gepresenteerd, dan kunt u zien dat het gros daarvan zijn weerslag vindt in dit coalitieakkoord.

Mevrouw WELTEN: U hebt uw standpunt met betrekking tot de parkeergarage aan de Hekellaan gewijzigd. Als ik het coalitieverslag lees dan zie ik dat u nu gelooft in de cijfers met betrekking tot de verkeersbewegingen, terwijl u nog niet zolang geleden aangaf daarover juist twijfels te hebben. Dat was de reden waarom u destijds tegen deze parkeergarage hebt gestemd. Wat is er gebeurd waardoor u nu deze switch maakt.

De heer VAN SON: Het klopt dat wij hierbij een slag hebben gemaakt. We hadden ook kunnen bedenken dat de keuze voor deze parkeergarage door een meerderheid in de raad is gemaakt en dat wij dit democratische besluit nu niet meer willen veranderen. Toch heeft deze parkeergarage nadrukkelijk op de agenda gestaan. Wij hadden een alternatief en wilden daarover graag spreken.

Mevrouw WELTEN: Welk alternatief was dat?

De heer VAN SON: Het economische belang was onder meer een factor die heeft meegespeeld om van mening te veranderen. Andere factoren waren: de parkeerbalans aan de verschillende zijden van de stad, de sanering van parkeervoorzieningen in de omgeving en de extra druk die er op de geplande ontsluiting van het GZG-terrein komt te liggen op het moment dat die garage wordt gerealiseerd. Ons alternatief was om een deel van de parkeerplaatsen in de garage aan de Hekellaan over te hevelen naar het GZG-terrein, wanneer die wordt gerealiseerd. Dit waren de motieven om akkoord te gaan met het voorstel met betrekking tot de parkeergarage Hekellaan. Dit betekent niet dat het alternatief nu buiten beeld is. Door externe omstandigheden zou de realisatie van de parkeergarage aan de Hekellaan niet kunnen doorgaan en dan zou het alternatief nog wel een rol kunnen spelen.

Mevrouw WELTEN: Ik zou graag wat meer duidelijkheid krijgen over uw alternatief. Wat u nu zegt is niet helder.

De heer VAN SON: In de notulen van het coalitieoverleg hebt u al kunnen lezen dat wij hebben voorgesteld om een kleinere parkeergarage aan de Hekellaan te realiseren en de weggevallen parkeerplaatsen onder te brengen in de grotere parkeergarage op het GZG-terrein.

De heer KAGIE: U zij net iets anders. U had het over externe factoren die ervoor zouden kunnen zorgen dat de parkeergarage alsnog moet worden heroverwogen. Noemt u die externe factoren eens.

De heer VAN SON: U weet net zo goed als ik dat er nog een beroepschrift ligt bij de Raad van State. Als dit beroep consequenties heeft voor de uitvoering van het project, dan zou eventueel dit alternatief nog kunnen spelen.

De heer KAGIE: U bent een man die financieel deskundige is. Zou het ook zo kunnen zijn dat het investeringsbedrag dat inmiddels is opgelopen tot ongeveer € 60 miljoen, als dit niet nog verder stijgt, voor u een externe factor is?

De heer VAN SON: Daarover is in het coalitieoverleg niet gesproken. We hebben gesproken over hetgeen ik u zojuist vertelde.

De heer VAN DER KRABBE: Nog een aanvullende vraag. Nu wordt het pas interessant. Als er een voorstel komt in deze raad vanuit de oppositie en we nodigen Rosmalens Belang uit om een onderzoek te starten naar een parkeergarage voor 500 plaatsen, zegt u daar dan 'ja' tegen?

De heer VAN SON: U kunt mij nu geen uitspraken ontlokken waarin ik iets toezeg.

Wat is vastgelegd in de coalitieovereenkomst is hetgeen waaraan wij ons nu conformeren. De toelichting hierop, kunt u lezen in de notulen van de coalitieberaadslagen.

De heer MASSELINK: We hebben het hier over een uitdagend coalitieprogramma. Nu wordt een coalitiepartij uitgedaagd en dan bedankt zij voor de eer.

Mevrouw VISSCHER: Ik zou zeggen dat zo'n motie waarover de heer Van der Krabben het had, een prachtige externe factor is om het besluit over de parkeergarage Hekellaan te heroverwegen.

De heer VAN DER KRABBen: Na al deze gepolijste verhalen zult u van ons gegarandeerd een ander geluid horen. Als ik alle plannen van deze coalitie zo aanhoor, had u ook tegen de Bossche burgers kunnen zeggen: gaat u maar rustig slapen, u overkomt niets. Wij waken over u. Kijkt u maar eens op de achttien pagina's wat wij allemaal hebben beschreven. Of het straks wordt uitgevoerd, is natuurlijk vers 2.

De heer SCHOUTEN: Het is interessant dat ik al na de eerste zin, de heer Van der Krabben moet interrumperen. Wat hij opnoemt, is nu juist precies wat wij niet zeggen. Wij nodigen iedereen juist uit om mee te doen. Dat doen wij ook richting oppositiepartijen en de hele samenleving. Wij zeggen: doe vooral mee en ga vooral niet slapen, denk mee. U kunt natuurlijk zelf weten hoe u bepaalde zaken interpreteert, maar het is in ieder geval niet waar.

De heer VAN DER KRABBen: Ik zal u helpen met de feiten. De informateur nodigt de fractievoorzitters uit en legt een advies op tafel. Vijf fracties gaan de coalitiegesprekken aan. Daarna zeggen zij tegen de andere fracties in de raad: gaan jullie maar naar huis, wij zullen het wel bedisselen. Ik vertaal dat zo: wij hebben een raadsvergadering en dan zeggen wij tegen de mensen op de publieke tribune dat zij maar naar huis moeten gaan en dat wij het wel zullen bedisselen en u kunt het straks in de verslagen wel lezen. Laat ik bij het begin beginnen. Verkiezingen op 3 maart 2010. Wij kregen vier zetels, hetgeen continuïteit voor onze fractie betekent. Wij kregen echter ook de meeste reststemmen. Daardoor stegen wij van plaats 7 naar plaats 4. Wij dachten dus bij de coalitieonderhandelingen, tenslotte hadden wij 6600 stemmen meer gekregen en alle andere partijen veel minder, dat wij wel zouden worden uitgenodigd. Ook was het mogelijk geweest dat alle fracties zouden zijn uitgenodigd, waarna fracties zouden afvallen. Het zou hoffelijker zijn geweest wanneer op deze manier tot een coalitie was gekomen. Maar ja, gedane zaken nemen geen keer. Als je naar het coalitieakkoord kijkt, kun je concluderen dat de probleempunten waarmee de stad kampt, eigenlijk vooruit zijn geschoven. In het akkoord staan erg veel letters, maar weinig concreet beleid. Ik noem: veiligheid staat er in woorden goed in, maar nergens in daden. Bosch Belang was bereid € 1 miljoen te investeren in meer blauw op straat. Een ander heikel punt is het Theater aan de Parade. Dit onderwerp wordt ook vooruitgeschoven naar 2011. De punten waaruit het college niet kwam, zijn of gemaskeerd of vooruitgeschoven of het worden vrije debatten.

Uit de woorden van de vorige spreker kunnen wij afleiden dat er nog voldoende mogelijkheden zijn om het coalitieakkoord een andere interpretatie te geven. Die kansen zullen wij dan ook met beide handen aangrijpen. De coalitie heeft inmiddels ook gemerkt dat de oppositie zich samen vormt, als dit nodig is. Als ik kijk naar armoede. De Partij van de Arbeid had het erover. Het is voorspelbaar dat als de inflatiecijfers stijgen, ik wijs onder meer op de ozb, de armoede in 's-Hertogenbosch in deze crisistijd eerder zal toenemen dan afnemen.

De heer PAULI: U kunt dit niet waarmaken. U verkoopt klinkklare onzin. In het akkoord staat dat op het moment dat de waardedaling groter is dan de inflatie, er geen correctie plaatsvindt. Als je kijkt naar de huidige ontwikkeling van de huizenmarkt, valt absoluut niet te verwachten dat de ozb met de inflatiecorrectie wordt gecorrigeerd in de komende jaren. Als dit wel het geval zou zijn, is dit een positief teken, want dan trekt de economie weer aan en kunnen burgers dit ook beter betalen.

De heer VAN DER KRABBen: Ik heb gezegd dat als de inflatiecorrectie weer aan de orde is, de woonlasten hoger worden. Dat heb ik gezegd en dit blijf ik zeggen. Als je kijkt naar wat het coalitieakkoord aangeeft met betrekking tot de financiën, dan ben ik wel verbaasd. In alle gemeenten wordt bezuinigd. Er wordt gesproken over snijden in eigen vlees. In het akkoord staan veel prachtige woorden maar er wordt niet aangegeven waar moet worden bezuinigd. Met de verkiezingen hebben wij duidelijk gezegd dat er bij bezuiniging 100 formatieplaatsen moeten verdwijnen bij het ambtelijk apparaat. Dit noem ik concrete vertaalslagen, maar de coalitie schuift het probleem voor zich uit. Zo kan ik meerdere voorbeelden noemen. Dit coalitieakkoord is niet doorvertaald naar een financieel plaatje. Van wethouder Pauli had ik verwacht, en we hebben het hierover gehad, dat er ook een financiële paragraaf in het akkoord zou zitten. Dit betekent dat er regelmatig handjeclap moet worden gespeeld over wat er wel en niet moet worden gedaan. De bezuinigingen zijn niet concreet aangegeven in het akkoord.

De heer SCHOUTEN: Ik kan me niet herinneren dat de u concreter bent geworden dan een bezuiniging met 100 personeelsleden. Dit betekent in de praktijk dat wij sommige taken niet meer kunnen doen. Hebt u al voor ogen welke taken u dan laat liggen wanneer we 100 mensen minder hebben? Hebt u daarvan een lijstje en hoeft de rest van de gemeenteraad hierover niet meer mee te praten?

De heer VAN DER KRABBEN: U had als coalitie een globale schets moeten maken van waar de bezuinigingen zouden plaatsvinden.

De heer SCHOUTEN: Dat staat er, mijnheer Van der Krabben.

De heer VAN DER KRABBEN: In het akkoord wordt alleen een bedrag genoemd, namelijk € 15 miljoen en € 20 miljoen in de komende vier jaar. Dat staat er.

Mevrouw VAN OMMEREN: Behalve deze bedragen staat er ook een bepaalde driedeling in van € 10 miljoen op taken die we anders willen gaan organiseren, € 5 miljoen op uitvoeringskosten en € 3 miljoen willen we besparen door het doen van rendabele investeringen. In het eerste jaar willen wij al € 1 miljoen bezuinigen op uitvoeringskosten. Dus wij geven wel degelijk richting aan.

De heer VAN DER KRABBEN: Ik kijk even naar het Theater aan de Parade, waarvoor € 5 miljoen was gereserveerd en waarvan u nu zegt met € 3 miljoen toe te kunnen. Wij hebben er altijd op aangedrongen dit plan enige tijd in de ijskast te zetten. Het lijkt erop dat u toch iets moest hebben om aan de buitenwacht te laten zien. Zo van: kijk eens, we gaan toch ergens op bezuinigen.

Mevrouw VAN OMMEREN: Dat is er weer een heel ander verhaal, maar ik ben blij dat u ziet dat wij uw goede suggesties hebben opgepakt.

De heer VAN DER KRABBEN: Er is nog een goede suggestie van ons opgepakt, namelijk de veiligheid. Als ik daarover sprak en de politie vroeg om camera's bij de Parade, vooral in het weekend te gebruiken, werd ik door de heer Schouten verketterd. Tot mijn grote verbazing staat dit nu wel in het coalitieakkoord.

De heer SCHOUTEN: Dit stond ook al vier jaar geleden in het vorige coalitieakkoord.

De heer VAN DER KRABBEN: Nee, nee. Nu wordt expliciet de Parade genoemd als locatie voor camera's.

De heer SCHOUTEN: Ik wil de heer Van der Krabben graag helpen. In het coalitieakkoord staat dat we het probleem op de Parade juist in de breedte willen aanpakken. Niet alleen de camera's, waardoor je het probleem hooguit verplaatst, maar ook willen wij kijken naar de verlichting en tal van andere zaken om de problemen daar het hoofd te bieden.

De heer VAN DER KRABBEN: De hostels zijn vanavond al aan de orde geweest. Ons is opgevallen dat er een rek is gekomen in de opvangcapaciteit van twintig naar veertig mensen. In onze visie is dit een flinke verruiming, terwijl de vorige raad toch duidelijk aangaf dat die juist meerdere kleinere hostels wilde. Als de coalitie dit op de spits wil drijven, komen wij elkaar vast nog tegen. Ik denk dat iedereen de verhalen kent en als het nodig is, herhalen we die nog een keer.

De heer WAGEMAKERS: Het gaat erom dat wij een totaal van 150 plaatsen als uitgangspunt hebben genomen.

De heer VAN DER KRABBEN: U bent de afgelopen periode getuige geweest van het hele proces. Een van de kernpunten was dat de omvang van een hostel niet te groot moest zijn.

De heer WAGEMAKERS: Op het moment dat je ergens twintig plaatsen realiseert, zouden daar elders veertig plaatsen tegenover moeten staan. Je zult met vijf locaties toch naar die 150 plaatsen toe moeten. Dat is het uitgangspunt.

De heer VAN DER KRABBEN: Ik denk dat we dit stap voor stap moet aanpakken. De eerste hostel die wordt geaccepteerd door de omgeving, moet nog worden gerealiseerd. In het coalitieakkoord staan ook goede dingen, maar Bosch Belang mist ook veel zaken. Ons wordt gevraagd in te stemmen met dit coalitieakkoord. Wij zullen vanavond slechts kennismaken van dit akkoord. Wij dienen straks ook nog moties in en wij zullen in de komende vier jaar bij ieder raadsvoorstel ons standpunt bepalen.

Ik denk dat de echte strijd pas begint op het moment dat de vertaalslag van dit akkoord zijn neerslag vindt in de begroting.

Mevrouw VISSCHER: De VVD heeft de verkiezingen gewonnen, maar ook weer niet in die mate dat hiermee dit akkoord wordt verklaard. In het akkoord staan weliswaar enkele goede zaken, ik noem het onderhoudsniveau in de wijken, de inzet op woningbouw en het niet luxe herinrichten van de Parade, maar toch wordt de SP niet gelukkig van het geheel van het akkoord. Nu zal dit niet uw hoogste doel zijn geweest, maar veel erger is het dat wij ook denken dat veel mensen in onze gemeente hiermee niet zo gelukkig zijn. Er staat namelijk nogal veel vage taal in dit document. Er staat dat de gemeente de mensen op allerlei gebieden gaat uitdagen. Ik heb geen idee hoe dit eruit gaat zien. In dit stuk staan veel zinnen die op verschillende manieren zijn uit te leggen. Ik kan er met mijn linkse SP-bril naar kijken en denken dat het wel goed zit, maar het is net zo goed rechts uit te leggen. Ik geef hiervan een voorbeeld. Op pagina 9 gaat het over het vereenvoudigen van regels en daarmee zouden de uitvoeringskosten kunnen worden verlaagd bij zowel de maatregelen tegen armoede als de WMO. Ik leg dit zo uit dat je de regels vereenvoudigt en wanneer dit een besparing oplevert, is dit meegenomen. Je kunt deze zin echter ook lezen als een bezuiniging op het armoedebeleid en de WMO. Het persbericht bij dit akkoord spreekt dan een meer duidelijke taal. Daarin klinkt duidelijk de VVD door. Ik citeer: "dit betekent dat de overheid op sommige terreinen bewust terugtreedt, ten gunste van de eigen kracht en de kracht van sociale verbanden. Wij zetten in op de bevordering van de zelfredzaamheid en het zelforganiserend vermogen".

De heer SCHOUTEN: Als mevrouw Visscher dit VVD-taal vindt, ben ik blijkbaar al te lang in de omgeving van de VVD geweest. Ik wil mij namelijk volledig bij deze tekst aansluiten. Het gaat erom dat je niet eeuwig moet gaan pamperen in de wijken, maar er juist voor moet zorgen dat de eigen kracht boven tafel komt. De mensen willen dit ook. Dat blijkt uit het gebruik van de Bewonersinitiatiefgeld (BIG) en het jongeren geld. Daarover gaat het. Waarom zouden wij als overheid alles regelen als mensen dit heel goed zelf kunnen met wat steun van de gemeente? Ik weet dat de SP hier anders in zit, maar dat vind ik juist zo jammer.

Mevrouw VISSCHER: Ik denk dat u inderdaad te lang en te dicht bij de VVD hebt gezeten. Wat ons betreft komt bij het zojuist voorgelezen citaat, juist de aap uit de mouw. Net als de eigen verantwoordelijkheid bij de vorige bezuinigingsronden, wordt iets prachtigs als zelfredzaamheid en zelforganiserend vermogen misbruikt om bezuinigingen goed te praten, dit om de verantwoordelijkheid van de gemeente tot een minimum te beperken. Wij vinden dat wij ook verantwoordelijk zijn voor de mensen die niet of nog niet zelfredzaam zijn en die nog geen zelf organiserend vermogen hebben. Dan heb je juist een overheid nodig die deze mensen in staat stelt om zelfredzaam te worden. U kunt dan wel in een zinnetje zeggen dat u oog blijft houden voor deze mensen, maar hoe dit dan moet met minder ambtenaren en minder taken, blijft duister. Ook als je de rest van het akkoord leest, dan lijkt het toch vooral een loze opmerking te zijn. Weer terug van weggeweest, is Rosmalens Belang. Deze partij is nu ineens vóór de parkeergarage aan de Hekellaan. Wij hadden verwacht dat zij er dan wel iets geweldig in ruil voor zou binnenhalen voor Rosmalen. Dat zou de ommekeer kunnen verklaren. Wij hebben echter hiervan niets in het akkoord kunnen vinden. Sterker nog, in de notulen van de onderhandelingen konden wij lezen dat Rosmalens Belang het niet eens meer zo nodig vindt om Rosmalen apart te noemen. Betekent dit dat we Rosmalens Belang nu gewoon Bosch Belang kunnen gaan noemen? O nee, die is tegen de parkeergarage. GroenLinks vond het heel erg dat zij geen wethouder van Verkeer mochten leveren. Als SP zouden wij die partij daarmee juist willen feliciteren. Voor veel mensen zit er namelijk een duidelijke link tussen verkeer en parkeergarages en het lijkt me voor een wethouder van GroenLinks toch geen pretje om steeds gezien te worden als de wethouder die voor twee parkeergarages in de stad heeft gezorgd. Omdat het akkoord zo vaag is, levert het voor ons veel vragen en opmerkingen op. De coalitie wil acquisitiebeleid ontwikkelen om nieuwe werkgelegenheid aan te trekken. Dit klinkt goed. Als SP willen wij daarbij wel opmerken dat er vooral behoefte is aan werkgelegenheid voor laagopgeleiden in onze gemeente. Wij vragen de wethouder hiervoor extra oog te hebben. Wanneer het gaat over de stijl van besturen wordt vaak gesproken over minder regels. Natuurlijk moet je overbodige regels afschaffen, echter bij de talloze pogingen om regels te verminderen is telkens gebleken dat dit soort pogingen alleen maar leidt tot meer regelgeving om toch het gewenste effect te behouden. Ook stofkamexercities hebben over het algemeen bijzonder weinig opgeleverd. Bij het samen werken aan een veilige leefomgeving zien wij dat het college verder wil inzetten op 'ontpatseren' en het 'weekendje weg'. Wat is de rol van de gemeente bij het 'ontpatseren'? Is dit niet meer een fiscale regeling? Hoe zit het met het arrest over het weekendje weg? Volgens dit arrest mag dit 'weekendje weg' alleen maar onder zeer strikte voorwaarden worden gebruikt. Als de politie klaar is met het onderzoek dient de verdachte de straat opgestuurd te worden. Dit zal in de praktijk vaak de volgende dag zijn. Het 'weekendje weg' gebruiken wij om iemand letterlijk van de straat te houden. Wanneer dit langer dan een politieonderzoek duurt, is dit in de ogen van het Hof, onrechtmatig. Verder is met ingang van 1 januari 2010 de zogenaamde 'stopreactie' vervallen.

Dit is een kortdurende interventie voor jongeren onder de 12 jaar en met een nadrukkelijke rol voor de ouders. Een preventiemiddel bij uitstek en uitgevoerd door de lokale HALT-bureaus. Hoe gaat de gemeente dit gat opvangen daar waar zij spreekt over het aanspreken van ouders op hun verantwoordelijkheid? Het initiatief nemen om tot een betere afstemming te komen tussen politie en Openbaar Ministerie, lijkt te duiden op een gebrekkig functionerende driehoek of Veiligheidshuis. Klopt dit?

Dan de sociale kwaliteit. Armoedebeleid. Dit wordt voortgezet, zo staat in het akkoord, maar wat wordt er gedaan aan de kinderen in armoede? In 2009 en een en 2010 hebben we hiervoor Aboutalebgeden gehad. Dit is vooral gegaan naar Leergeld en daar de Bossche Pettel. Wordt dit gecontinueerd? Uit het rapport van het Sociaal Cultureel Planbureau blijkt dat armoede een van de belangrijkste oorzaken is van sociale uitsluiting. Maar liefst 26% van de kinderen uit een bijstandsgezin wordt sociaal volledig uitgesloten. Worden deze kinderen letterlijk het kind van de rekening?

Wat betreft de hostels zijn we blij dat u ons plan om harde afspraken te maken met de buurten over het structureel garanderen van veiligheid, heeft overgenomen. De SP is niet voor het plan om mee te dingen naar de titel van een culturele hoofdstad. Liever zien wij dat wordt ingezet op het Jeroen Boschjaar waar wij niet hoeven te concurreren met talloze andere steden in binnen en buitenland. Krijgen we dan ook nog Olympische Spelen hier? Eerst miljoenen uitgegeven om ons te onderscheiden van al die andere die de spelen ook willen? Als we het dan zouden krijgen, gaan we dan investeren in reusachtige stadions die we na de spelen nooit meer vol krijgen? Ik hoop van niet.

Fysieke kwaliteiten is het minst vage hoofdstuk in het akkoord. Nog twee parkeergarages in de binnenstad. Gefeliciteerd VVD. De noodzaak van deze garages staat nog lang niet vast. We hebben nog niet eens geprobeerd om de langparkeerders echt uit de stad te krijgen, bijvoorbeeld door het verhogen van de tarieven in de binnenstad na de eerste twee uur. Er wordt zelfs, en dat is nog veel kwalijker, een deur geopend naar nog meer parkeergelegenheid nabij de binnenstad. Ik citeer: "bij de ontwikkeling van nieuwe dragende economische functies in de binnenstad, na te gaan of het ontbreken van openbaar parkeren in de directe nabijheid, belemmerend is voor de ontwikkeling van die functie". Daar zou dan de parkeerbalans op moeten worden aangepast. Dit betekent expliciet dat er bij een economische functie nog een parkeergarage bij kan komen. Je kunt dan wel inzetten op het verbeteren van de transferia, daarvoor zijn wij ook altijd, maar als het parkeren in de binnenstad zo aantrekkelijk en eenvoudig wordt dan zal dit ten koste gaan van de transferia.

Door wel betaald parkeren in te voeren bij de kom van Rosmalen en bij de Helftheuvel en niet bij andere winkelcentra, zorg je voor een belangrijk nadeel voor de winkeliers in Rosmalen en aan de Helftheuvel. Doe het overal of doe het nergens. Waarom moet het milieustation aan de Kruisstraat sluiten om het vervolgens aan de oostzijde van de A2 te openen?

Over de plannen voor de woningbouw zijn wij wel redelijk positief, hoewel we in het akkoord niet kunnen zien wat deze plannen betekenen voor de sociale woningbouw. Het niet nog langer laten oplopen van de wachttijden voor een betaalbare woning, is niet al te ambitieus. Als je dit vooral wilt halen door doorstroming, dan zien wij het weer somberder in.

Wat betreft het financieel beleid wordt duidelijk dat deze overheid nog helemaal niet weet waar het zal terugtreden. Net als het inmiddels demissionaire kabinet, gaat dit college onderzoek doen waar zij hetzelfde met minder kan doen. Betekent dit opnieuw een takendiscussie? Hoe vaak hebben wij niet al een takendiscussie gehad en hoeveel tijd en geld heeft daarin gezeten? Als je zo stoer durft te zeggen dat je als overheid gaat terugtreden op bepaalde gebieden, dan moet je toch ook weten waar dit zou kunnen? We hebben al zo 'n prachtig boek, destijds door Maarten Pieters aangeleverd, welke taken wij hebben en waar er ruimte zit. Het enige wat het college moet doen, is aangeven waarop het extra wil inzetten en waar niet.

De heer SCHOUTEN: Eerder in uw betoog, toen het ging over de zorg voor de zwakkeren in de samenleving, toonde u zich bezorgd over het schrappen van formatieplaatsen. Bent u nu tegen het voorstel om 100 ambtenaren te schrappen?

Mevrouw VISSCHER: Ik kan zo niet zeggen of er 100 ambtenaren weg moeten. Ik wil eerst weten welke taken wij dan laten liggen of anders gaan doen.

De heer SCHOUTEN: Misschien is het goed om daarover met elkaar eens een discussie te voeren.

Mevrouw VISSCHER: Het college geeft aan dat het hierover ideeën heeft. Ik zou daarover graag wat meer horen en uitdagen om keuzen te maken. Als je de mensen in deze stad duidelijk maakt waar de pijn wordt geleden, dan ben je pas echt stoer. Het is niet stoer om alleen maar te zeggen dat de overheid terugtreedt. Zeg dan ook maar waar die overheid terugtreedt en maak de mensen in de stad duidelijk waarvoor u precies staat. Ik vind het wel fijn dat u de raad vraagt mee te denken, maar wat meer duidelijkheid vanuit het college zou wel op prijs worden gesteld.

Wat wilden we nog meer over het akkoord opmerken? Een meer regionale aanpak zou goed kunnen werken en ook een besparing kunnen opleveren, maar dit brengt tevens het gevaar met zich mee dat de controle wordt bemoeilijkt. Die afweging zal telkens goed moeten worden gemaakt.

Ten slotte, in Arnhem is besloten dat de wethouders zich 100% gaan inzetten voor 80% van het huidige wethouderssalaris. Dat vinden wij als SP een goed idee. Niet alleen omdat er plannen zijn om toch al minder taken uit te voeren, maar ook omdat je als gemeente het goede voorbeeld moet geven en het toch ook een aardige besparing is. Daarom dienen wij de volgende motie in.

Motie 100% inzet voor 80% salaris (SP)

"De raad van de gemeente van 's-Hertogenbosch, in vergadering bijeen op 27 april 2010;

overwegende dat:

- de gemeente een voorbeeldfunctie heeft;
- er flink bezuinigd moet gaan worden;
- van alle Bosschenaren die dat kunnen, verwacht zal worden dat ze financieel een steentje zullen bijdragen;

roept het college op:

zich 100% in te zetten voor onze gemeente voor 80% van het huidige wethouderssalaris;

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer SMIT: De slogan van D66 tijdens de verkiezingen was: 'Anders? Ja!' De titel van dit coalitieakkoord had kunnen zijn: Anders? Nee! Wat bedoel ik daarmee? Er worden geen nieuwe keuzen gemaakt. Het is meer van hetzelfde. De uitslag van de verkiezingen lijkt volstrekt niet ter zake te doen. Neem de parkeergarage aan de Hekellaan. Gelet op de verkiezingsprogramma's is een overduidelijke meerderheid van de nieuwe raad hierop tegen. Rosmalens Belang was ook tegen, maar volgt nu zonder slag of stoot de oude coalitiepartijen.

Niet alleen Rosmalens Belang heeft slappe knieën. GroenLinks stemt nu toch in met een parkeergarage onder het GZG-terrein. GroenLinks stemt zelfs in met een onderzoek naar nog meer parkeerplaatsen; het zogeheten ultrakort parkeren. GroenLinks heeft er ook geen moeite mee dat bij het parkeerbeleid economische belangen zwaarder wegen dan milieubelangen. Het lijkt wel of GroenLinks tijdens de onderhandelingen heeft zitten slapen. Tja, als je niet bij de les blijft, is het geen wonder dat de wethouder voor economie, de heer Pauli, het dossier Verkeer naar zich toe heeft getrokken.

GroenLinks is niet de enige partij die niet bij haar eigen les is gebleven. Ik heb het dan vooral over de bezuinigingen. In 2011 wordt er voor maximaal €5 miljoen bezuinigd. Waar dat geld vandaan moet komen, staat nergens. Er worden wat vage ideeën geopperd, maar echte keuzes blijven uit. D66 vindt dit levensgevaarlijk. Door nu geen heldere keuzen te maken, vraag je om problemen. Iedere wethouder wil niet dat er op zijn portefeuille wordt ingeleverd. Dat wordt dus een leuk gevecht de komende jaren op het stadhuis. Met zo'n coalitieakkoord, zo concludeert D66, heb je geen oppositie meer nodig. De coalitiepartijen zullen zichzelf wel het stadhuis uitvechten. Dit betekent niet dat D66 daarom maar vakantie neemt. Wij zullen de komende periode de coalitie goed bij de les houden en hopelijk naar hogere regionen leiden.

Mevrouw WELTEN: Trots gaat van start met het nieuwe college succes te wensen. Dit zullen ze nodig hebben. Gezien de verslagen van de onderhandelingen en het voorliggende eindresultaat. Wij constateren dat de grootste partij haar kaarten stevig heeft uitgespeeld. Het principe van 'take it or leave it' is in de onderhandelingen vaak gehanteerd met als resultaat van dat het pluche het gewonnen heeft van de principes. Ik noem bijvoorbeeld de verdeling van de portefeuilles. Verkeer en Onderwijs zijn wederom geen totaalpakket. Het hoger beroepsonderwijs ontbreekt en er is alsnog ingestemd met de parkeergarage op het GZG-terrein. Voor de verkiezingen leken de stellingen schijnbaar te zijn ingenomen. Al met al, gefeliciteerd VVD.

Wat betreft het coalitieakkoord dekt de titel de lading. Trots ziet in plaats van een uitdagende overheid, een achterover leunende en afwachtende houding, hetgeen mevrouw Van Ommeren zojuist ook heeft bevestigd. Het werkt zo echter niet. Trots is van mening dat een overheid daadkracht moet hebben. Daadkracht is noodzakelijk. Daar zit de samenleving op te wachten.

De kracht van de stad is het uitgangspunt in het akkoord. Dit betekent dat er wordt doorgegaan met het vorige beleid, alsof de tijden niet zijn veranderd. Een beleid met beperkte inspraak van bewoners, zonder de referenda. Trots wil optimale inspraak van de bewoners. Niet het slikken-of-stikkenbeleid of pseudo-inspraak. Wij willen de burgers actief erbij betrekken gedurende de hele ontwikkeling van projecten. Het voorstel kenmerkt zich door een abstract geformuleerd beleid met gebrek aan keuzen en uitwerkingen en zonder financiële doorberekening of dekking. Er zijn geen keuzen gemaakt in beleid. Net als in Den Haag, geen visie op financiële ombuigingen, dus conform het landelijke beleid.

Er staat dat we het met z'n allen gaan doen. Dit is een variant op doorschuiven, een variant op de Haagse werkgroepen. Erger nog: er wordt alvast nieuw beleid in gefietst. Dit ook weer zonder de bijbehorende financiële onderbouwing of keuzen van nieuw voor oud.

Ik noem de voorbeelden: camera's, sportpunten, theaters voor jongeren. Een beleid dat inzet op de opleving van de economie en de recessie haast ontkent, terwijl op dit moment de werkloosheid in 's-Hertogenbosch tot 7,1% is gestegen. Het akkoord is zo algemeen, dat het toepasbaar is in elke stad.

We zien ook positieve punten, zoals vermindering van de betutteling, meer inzetten op de kracht van de burgers, vermindering en vereenvoudiging van regelgeving. Dit moeten leiden tot een kleinere gemeentelijke organisatie. Behoud van de kastanjes op de Parade. In plaats daarvan gaan we geld uitgegeven aan achterstallig onderhoud van de openbare ruimte in de oudere wijken, één vmbo, inzetten op breedtesport, meer seniorenwoningen in de wijken, niet inboeten op de kwaliteit van de zorg, efficiency, aandacht voor de kleine ondernemer, aandacht voor de lightrail en 'last but not least' de burger die minder ozb gaat betalen. Een fantastische ontwikkeling, maar ook hier weer: hoe gaat het college dit financieren? Waar is de onderbouwing?

Wij willen op enkele punten wat verder ingaan. Inzetten op duurzaamheid vertaalt zich niet in concrete maatregelen. De herstructurering van bedrijventerreinen dient prioriteit te hebben. Nieuwe bedrijventerreinen moeten er pas komen als leegstand en verloedering op de oude terreinen verleden tijd zijn. De te nemen energiezuinige maatregelen blijven hangen bij de woorden. Hierbij komt het aan op daadkracht en het benoemen van concrete maatregelen. Een duidelijk milieubeleid behoeft duidelijke richtlijnen. Desondanks is er wel aandacht voor ondersteuning van onze ondernemers. Trots ziet dergelijke ondersteuning graag in de vorm van een ondernemersloket voor en door ondernemers. Geen ambtelijke ondersteuning, maar mensen die weten waarover het gaat en zelf de ervaring hebben. Met betrekking hiertoe wil ik de volgende motie indienen.

Motie ontwikkeling ondernemersloket (Trots op Nederland)

"De raad van de gemeente van 's-Hertogenbosch, in vergadering bijeen op 27 april 2010; gezien het initiatiefvoorstel coalitieakkoord uitdagende overheid in een uitdagende tijd;

constaterende dat:

- de fracties van VVD, PvdA, CDA, Rosmalens Belang en GroenLinks in het coalitieakkoord 2010-2014 het voornemen uiten om de dienstverlening aan ondernemers te verbeteren;
- de fracties van VVD, PvdA, CDA, Rosmalens Belang en GroenLinks in het coalitieakkoord 2010-2014 het voornemen uiten om gebruik te maken van de Zilveren Kracht vanwege de aanwezigheid van kennis, kunde en (levens) ervaring;

overwegende dat:

- de vele regels van de overheid de ondernemers belemmeren in hun corebusiness hetgeen ten koste gaat van het bedrijfsresultaat;
- de vele regels van de overheid een negatieve invloed hebben op de werkgelegenheid;
- door ervaring en kennis de ondersteuning optimaal wordt geboden door ondernemers zelf;
- deze ervaring en kennis onder andere aanwezig is bij de Zilveren Kracht;

spreekt uit dat:

- een ondernemersloket van en door ondernemers een bijdrage kan leveren aan de ondersteuning van ondernemers;
- de gemeente in samenspraak met het bedrijfsleven een fysieke ruimte gaat realiseren voor een dergelijk loket;
- de gemeente hiervoor contacten gaat leggen met de seniorondernemers van de Zilveren Kracht;

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer VAN SON: Uw laatste punt in de motie om contact op te nemen met de ondernemers van de Zilveren Kracht, is toch een expliciet punt in het akkoord? Dit staat er al met zoveel woorden in.

Mevrouw WELTEN: Het gaat mij om het ondernemersloket. Daarover gaat de motie. Wij geven aan dat de eventuele bezetting of ondersteuning van dit loket gezocht kan worden bij de Zilveren Kracht. Het past dus inderdaad bij hetgeen in het coalitieakkoord staat.

Ik vervolg. In het coalitieakkoord wordt de ambitie voor meer veiligheid uitgedrukt in een indexcijfer van 2008. Dit is ook weer een zo'n niet concrete benadering. Ik lees geen nieuwe concrete maatregelen, wel een heleboel nieuwe projecten. Dit is op zijn minst opmerkelijk, omdat de VVD aangeeft juist af te willen van alle projecten op het gebied van veiligheid. Er wordt primair ingezet op preventie.

Dit vermindert echter de huidige onveiligheid niet. Veel onveilige situaties doen zich voor door overmatig drankgebruik. De verplichte blaastest voor het betreden van de horecagelegenheid heeft haar succes bewezen. Trots stelt voor om dit ook in onze stad in te voeren. Vandaar de volgende motie.

Motie blaastest voor verkrijging toegang horeca op zaterdagavond (Trots op Nederland)

"De raad van de gemeente van 's-Hertogenbosch, in vergadering bijeen op 27 april 2010; gezien het initiatiefvoorstel coalitieakkoord 'uitdagende overheid in een uitdagende tijd';

constaterende dat:

- de fracties van VVD, PvdA, CDA, Rosmalens Belang en GroenLinks in het coalitieakkoord 2010-2014 het voornemen uiten samen met horeca-uitbaters en politie op basis van het convenant Veiliger Uitgaan eraan te werken dat er veiliger kan worden uitgegaan;
- de coalitiefracties de horecasector willen aanzetten haar verantwoordelijkheid te nemen in het voorkomen van overmatig drankgebruik, uitgaansoverlast en geweld in het uitgaansleven;

overwegende dat:

- het de huidige trend is dat jongeren zich thuis indrinken en reeds dronken horecagelegenheden bezoeken;
- er thans voldoende concrete richtlijnen zijn om een dergelijk gedrag tegen te gaan;
- te veel alcohol vaak de oorzaak is van geweld en daardoor van onveiligheid;
- dat dronken gedrag een negatieve werking heeft op de uitgaanssfeer;
- het zogenaamde 'thuis indrinken' frequent tot gevolg heeft dat (jonge) bezoekers van de horeca daar ongewenst gedrag vertonen door nog meer alcoholgebruik;
- de zaterdagavond de drukste uitgaansavond van de week is;

spreekt uit dat:

- de praktijk van indrinken ongewenst is en moet worden teruggedrongen;
- een blaastest, voordat toegang wordt verkregen tot een horecagelegenheid, deze praktijk kan terugdringen;
- met de horeca-uitbaters moet worden bekeken hoe op een zo kort mogelijke termijn een blaastest bij bezoekers kan worden afgenomen alvorens zij toegang verkrijgen tot een horecagelegenheid, te starten op de zaterdagavond;

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer KAGIE: We kennen de problematiek met betrekking tot handhaving, maar nog even over de prioriteit bij handhaven. Ik heb het over de bewerkelijkheid van wat u voorstelt. Hebt u enig beeld van wat dit moet gaan betekenen?

Mevrouw WELTEN: Daarvan hebben wij een duidelijk beeld, want het loopt al in verschillende gemeenten, zoals in Aalten.

De heer KAGIE: Dat is een dorp met twee gemeenschapshuizen.

Mevrouw WELTEN: Zegt u daarmee dat die blaastest niet deugt? Ik vervolg over het softdrugsbeleid. Ook dit beleid draagt bij aan een onveilige omgeving. Veel burgers ondervinden last van blowende jongeren en ondervinden de schaduwzijden van de koffieshops. Onderzoek wijst uit dat gebruik van cannabis zeer schadelijk is voor minderjarigen. Om het gebruik te verminderen zal Trots komen met een voorstel. We moeten hierbij denken aan het strafbaar maken van gebruik van softdrugs op straat, zoals nu in Amsterdam aan de orde is. Dit door middel van het strafbaar stellen in de Algemene Politie Verordening. Wij komen daarop binnenkort terug.

Voordeurbeleid. Er wordt gesproken over discriminatie. In het woordenboek staat bij het woord discriminatie: anders behandelen. Trots is er voorstander van juist anders te behandelen als het toelaten van de potentiële klant leidt tot het creëren van onveilige situaties in de kroeg. Hostels. Maatwerk, geënt op de mogelijkheden...

Mevrouw VISSCHER: Voor iemand die zo tegen betutteling is, hebt u wel erg veel regeltjes die u nu overal wilt gaan opleggen.

Mevrouw WELTEN: Wij zijn voor veiligheid en dat kunnen wij op deze manier bevorderen. Wij zien niet in wat er mis is met een dergelijk voordeurbeleid.

De heer KAGIE: Kan mevrouw Welten de zin over discriminatie nog eens herhalen?

Mevrouw WELTEN: Trots is voorstander van juist anders handelen als het toelaten van de potentiële klant leidt tot het creëren van onveilige situaties in de kroeg.

De heer KAGIE: U zei er nog iets aan voorafgaand.
U probeerde discriminatie uit te leggen aan de hand van het woordenboek.

Mevrouw WELTEN: Discriminatie betekent volgens het woordenboek: anders behandelen.

De heer KAGIE: En daarna zei u dat u juist anders wilde behandelen. Maar we zijn het toch allemaal met elkaar eens dat op het moment dat mensen in een café herrie schoppen er maatregelen moeten worden getroffen? Wat zegt u nu eigenlijk anders?

Mevrouw WELTEN: Omdat dit niet in het akkoord staat.

De heer SCHOUTEN: In het akkoord staat heel duidelijk hoe wij met betrekking tot discriminatie in de horeca willen optreden. Er staat: discriminatie in de horeca niet te tolereren door een van de individuele horecabedrijven...

Mevrouw WELTEN: Dus als het onveilig wordt in de kroeg, dan tolereert u dat niet.

De heer SCHOUTEN: Wij tolereren discriminatie sowieso niet.

Mevrouw VISSCHER: Er wordt nu een heel rare combinatie gemaakt. In het akkoord wordt bedoeld dat mensen worden geweigerd omdat ze een bepaalde nationaliteit lijken te hebben.

Mevrouw WELTEN: Dat staat er niet.

Mevrouw VISSCHER: Er staat ook niet dat een horecabaas mensen mag weigeren omdat zij misschien een onveilige situatie zullen veroorzaken.

Mevrouw WELTEN: Het akkoord is erg onduidelijk en voor velerlei uitleg vatbaar. Dat is het kenmerk van dit akkoord.

Mevrouw VISSCHER: Ik vond dat nu juist een van de meest duidelijke dingen in het rapport.

De heer KAGIE: Wat er in het akkoord staat met betrekking tot discriminatie heeft ermee te maken dat je niet tolereert dat mensen die zwart zijn een horecagelegenheid niet inkomen, of dat een Chinees een Marokkaanse zaak niet binnenkomt of dat een gehandicapte een café niet kan inkomen. Dat bedoelen wij met niet tolereren. Bent u het daarmee eens?

Mevrouw WELTEN: Daarmee ben ik het eens.

Voorzitter, als u het goed vindt, ga ik weer verder. Hostels, maatwerk geënt op de mogelijkheden van participatie van bewoners. Als het kansloos is dan niet in de wijken. Trots gaat ervan uit dat als een onderwerp op de agenda staat, dit ook helder wordt beschreven. Dat er helderheid wordt geschapen over de wijze van screening van potentiële hostelbewoners die zich in de wijk gaan vestigen. Veiligheid gaat, wat Trots betreft, vóór de zorg van hostelbewoners.

Het college zet vooral in op een goede autobereikbaarheid van de binnenstad. Maar liefst twee parkeergarages. We gaan kennelijk voor de nominatie: stad van de parkeergarages. Wat betreft het stimuleren van het openbaar vervoer, wordt slechts de kleine elektrische bus genoemd. Daar is niets mis mee, maar die moet wel rijden. Trots werkte aan echte innovatieve vormen van openbaar vervoer en zal binnenkort met een initiatiefvoorstel komen, dit in lijn en met het voorstel van het college ten aanzien van de lightrail.

Betaald parkeren in Rosmalen en niet in de rest van de stad, is op zijn minst oneerlijke concurrentie creëren. Rosmalens Belang geeft aan dat Rosmalen niet apart hoeft te worden genoemd binnen het Bossche. Tegelijkertijd lijkt Rosmalens Belang het belang van de Rosmalense winkeliers niet meer te behartigen. In het kader daarvan hebben wij het volgende amendement geformuleerd.

Amendement betaald parkeren Rosmalen (Trots op Nederland)

"De raad van de gemeente van 's-Hertogenbosch, in vergadering bijeen op 27 april 2010; gezien het Initiatiefvoorstel coalitieakkoord 'Uitdagende overheid in een uitdagende tijd';

constaterende dat:

- de fracties van VVD, PvdA, CDA, Rosmalens Belang en GroenLinks in het coalitieakkoord 2010-2014 niet overgaan tot invoering van betaald parkeren bij winkelcentra, maar wel in de kom van Rosmalen en mo-

gelijk ook bij de Helftheuvel;

overwegende dat:

- er in 2004 door de raad is besloten om in de blauwezonegebieden in het centrum van Rosmalen betaald parkeren in te voeren;
- genoemd besluit is genomen in relatie tot de eventuele invoering van betaald parkeren in de andere stadsdeelwijken;
- er in geen enkel winkelcentrum in de andere wijkstadsdelen (behalve de binnenstad) sprake is van betaald parkeren;
- er voor het stedenbouwkundige plan voor Kom-Zuid/Centrum Rosmalen draagvlak bestaat;
- dit draagvlak niet bestaat voor het invoeren van betaald parkeren;
- dat leidt tot oneerlijke concurrentie en de Rosmalense ondernemer wordt hierdoor benadeeld;
- er hierdoor geen sprake is van een gelijkwaardige behandeling;
- de fractie van Rosmalens Belang zelf middels een motie (december 2009) heeft voorgesteld om af te zien van betaald parkeren in Rosmalen en daarbij heeft voorgesteld de discussie opnieuw aan te gaan over het al of niet invoeren van betaald parkeren in de periferieke winkelcentra van 's-Hertogenbosch, met andere woorden stadsbreed;

wijzigt het besluit als volgt:

door aan het besluit de volgende zinsnede toe te voegen:

- 'uitgezonderd, het voornemen om betaald parkeren in te voeren in Rosmalen zonder dat daarover de discussie met de raad is gevoerd over het wel of niet invoeren van betaald parkeren in de andere winkelcentra.'

De heer SCHOUTEN: Voor zover ik mij kan herinneren, is hierover al een besluit genomen.

Mevrouw WELTEN: Het besluit is in 2004 genomen. U weet dat er is sindsdien een nieuw plan ligt.

De heer HOSKAM: Het klopt dat er hierover in 2004 een besluit is genomen en dat besluit is drie maanden geleden herbevestigd in de raad. Opnieuw een discussie voeren over iets wat drie maanden geleden opnieuw is bevestigd, vind ik niet echt, wat zal ik zeggen, efficiënt.

De VOORZITTER: Uw amendement is een aanvulling op het dictum. U wilt na het dictum een komma en dan vervolgen met uw tekst?

Mevrouw WELTEN: Het is een zinsnede die eraan wordt toegevoegd.

De VOORZITTER: Zoals u weet, bemoei ik mij nooit met de inhoud, maar als ik het goed begrijp is regel 1 dan: het coalitieakkoord te ondersteunen en daaraan wilt u toevoegen uw zin die begint met uitgezonderd het voornemen om enzovoort? Of zegt u nu dat u ondersteunt komma uitgezonderd enzovoort. Eigenlijk is het dan een stemverklaring. Hoe kunt u zeggen dat u akkoord gaat met uitzondering van enzovoort. U kunt toch moeilijk van de initiatiefnemers verwachten dat zij achter hun akkoord gaan staan, uitgezonderd iets wat daarmee in tegenspraak is. Zo heb ik het amendement namelijk begrepen.

Mevrouw WELTEN: Als dit het geval is, zullen wij niet instemmen met het akkoord.

De heer VAN SON: Mag ik er wat duidelijkheid vragen? U gaat amenderen op een overeenkomst waarmee u niet akkoord gaat?

Mevrouw WELTEN: Dat klopt.

De heer PAULI: Ik wil nog duidelijkheid hebben over het feit dat u telkens twee moties indient over hetzelfde onderwerp. Wilt u beide moties over hetzelfde onderwerp in stemming brengen?

Mevrouw WELTEN: Ik heb er maar één laten rondgaan. Dan moet er in de distributie iets zijn fout gegaan.

De heer PAULI: Ik heb hier verschillende moties in tweevoud liggen over eenzelfde onderwerp. Over uw zojuist ingediende motie over de blaastest, heb ik hier twee uitvoeringen liggen. U maakt het er niet makkelijk op.

De VOORZITTER: Begrijp ik dat er twee teksten in omloop zijn, maar dat u er maar één wilt indienen?

Mevrouw WELTEN: We hebben het nu over het betaald parkeren in Rosmalen.

De VOORZITTER: We hadden het eerst nog even over de twee moties over de blaastest.

Mevrouw WELTEN: Ik lees het dictum van de goede motie nog eens voor.

De heer SCHOUTEN: Ik vraag mij het een en ander af en misschien kan de voorzitter daarover meer duidelijkheid geven. Er ligt een stapel moties en ook enkele amendementen, maar wie moet daarop nu reageren? Zijn dat de coalitiefracties?

De VOORZITTER: Er is vanavond eigenlijk maar één agendapunt aan de orde en dat is het coalitieprogramma. Ik denk dat het in dit geval het meest passend is wanneer de partijen zeggen wat zij van het akkoord vinden. Als er zaken zijn, eigenlijk vreemd aan de orde van de dag, die niet in het akkoord staan, maar waarvan men vindt dat die zaken ook moeten worden geregeld, dan kan daarop vanuit de coalitiepartijen worden gereageerd.

Mevrouw WELTEN: Ik vervolg over het centrumplan Rosmalen. In het akkoord staat dat dit voortvarend wordt uitgevoerd. Dit heb ik meer gehoord. College toon je daadkracht. Wat de woningbouw betreft, moeten wij constateren dat de belofte van de wethouder om dit jaar 400 sociale woningen te bouwen, er niet van komt, terwijl daar nu net de vraag zit. De uitbreiding van het onderzoek naar zwemwater, mag van Trots. Wat ons betreft mag dit echter niet leiden tot het vertrek van Kwekelstein uit Rosmalen. Armoedebeleid. Het beleid van het vorige college heeft niet geleid tot het verdwijnen van de voedselbank. Dat is destijds beloofd. Nu staat in het akkoord: we gaan zo door. Dit baart Trots toch wel enige zorg. Met betrekking tot de inburgering dient de eigen inzet om te willen inburgeren, een voorwaarde te zijn en niet: 'mag worden verwacht'. De middelen die daarvoor worden aangewend, moeten wat Trots betreft sterk worden vermindert en in relatie staan tot het effect. De eigen inzet van de inburgeraar lijkt de meest succesvolle. Sociale en maatschappelijke dienstplicht kan daaraan een grote bijdrage leveren. Trots wil wijkgericht werken op basis van een wijkbudget, zoals in Utrecht en een Deventer. De bewoner bepaalt waaraan het wordt besteed. Daarop komen wij later nog terug. Opvallend is ook dat er weinig aandacht is voor de jeugd. Dus ook niet voor de toekomst. Trots hoeft geen onderzoek voor een jongeren centrum, maar wil gewoon dat het van de grond komt. Het aspect 'cultureel' mag, maar hoeft niet. Ook hiervoor hebben wij een amendement geformuleerd. Ik verwacht dat het dictum op dezelfde bezwaren stuit als bij het vorige amendement, maar dat lossen we later dan wel op.

Amendement realisatie jongeren centrum (Trots op Nederland)

"De raad van de gemeente van 's-Hertogenbosch, in vergadering bijeen op 27 april 2010; gezien het Initiatiefvoorstel coalitieakkoord 'Uitdagende overheid in een uitdagende tijd';

constaterende dat:

- de fracties van VVD, PvdA, CDA, Rosmalens Belang en GroenLinks in het coalitieakkoord 2010-2014 het voornemen uiten om een onderzoek te laten uitvoeren naar nut en noodzaak van een cultureel jongeren centrum;

overwegende dat:

- we uitgaan van de behoefte aan een jongeren centrum;
- er enkele jaren geleden reeds is ingezet op de ontwikkeling van een jongeren centrum, namelijk in de 'Talent Factory';
- er ondanks de beëindiging van de samenwerking tussen de gemeente en de Talent Factory geen twijfel hoeft te bestaan over het nut en de noodzaak;
- er op dit moment voor de jongeren in onze stad niet een dergelijk centrum bestaat;

wijzig het besluit als volgt:

aan het besluit wordt de volgende zinsnede toegevoegd:

- 'uitgezonderd het voornemen om een onderzoek te laten uitvoeren naar nut en noodzaak van een cultureel jongeren centrum. Nut en noodzaak zijn evident, daarom wordt gestart met de realisatie van een cultureel jongeren centrum waarbij de samenwerking met een commerciële partij niet op voorhand wordt uitgesloten.'

Mevrouw WELTEN: Trots wil dat de brede Bossche schoolconstructie wordt geëvalueerd met betrekking tot functionaliteit en in relatie tot de andere multifunctionele centra en wil inzicht in de kosten. Hiervoor dienen wij de volgende motie in.

Motie Brede Bossche school (Trots op Nederland)

De gemeenteraad van 's-Hertogenbosch bijeen tijdens de raadsvergadering van 27 april 2010, gezien het initiatiefvoorstel coalitieakkoord 'uitdagende overheid in een uitdagende tijd';

constaterende dat:

- op verschillende plaatsen in de stad sinds enkele jaren brede Bossche scholen zijn opgericht;
- het coalitieakkoord melding maakt van nieuwe aanvragen voor voorzieningen op wijkniveau en dat de fracties van VVD, PvdA, CDA, Rosmalens Belang en GroenLinks aangeven de mogelijkheden daartoe te bezien;

overwegende dat:

- bij de besluitvorming over de realisatie van wijkvoorzieningen dient te worden afgewogen wat het rendement van een BBS is;
- bij de besluitvorming over de realisatie van wijkvoorzieningen de mogelijkheden van de bestaande accommodaties moeten worden meegewogen;
- de raad momenteel geen inzicht heeft in de functionaliteit en de daarmee samenhangende kosten van de BBS en hoe die zich verhouden tot de andere wijkvoorzieningen;

spreekt uit dat:

- de BBS wordt geëvalueerd voordat de nieuwe aanvragen worden gehonoreerd;

en gaat over tot de orde van de dag."

Mevrouw WELTEN: Trots is heel blij met de opwaardering van het vmbo. Maar liefst 60% van onze jongeren maakt hiervan gebruik. Het imago is echter erbarmelijk. Trots is er voorstander van dat iedere jongere op basis van zijn kwaliteiten en interesses en op het eigen niveau zich moet kunnen ontwikkelen. Wij geven er de voorkeur aan om hierbij het bedrijfsleven te betrekken. Dus meer praktijkgericht. Hiermee voorkom je uitval, voldoen wij beter aan de vraag vanuit het bedrijfsleven en investeren wij in werkgelegenheid. Dit is de basis van een goed functionerende samenleving.

De heer KAGIE: Dit is altijd weer een feestelijke aangelegenheid, de benoeming van de wethouders, een nieuw coalitieakkoord. Ik zal een bijdrage leveren waardoor het feestelijke gehalte niet wordt verminderd. Als het goed is, is vanavond ook het moment dat voor vier jaar wordt vastgelegd in welke richting er verder gaat worden gewerkt aan de ontwikkeling van de stad en de samenleving. De verkiezingsuitslag kun je historisch noemen: twaalf partijen, PvdA en CDA samen op 9 zetels, de VVD de grootste partij en GroenLinks de tweede partij.

Op het eerste gezicht zijn zij, de VVD en Groen Links, versterkt uit de verkiezingen gekomen. Op het eerste gezicht. Want wat zegt deze uitslag? We moeten beseffen dat de landelijke dynamiek van de val van het kabinet Balkenende haar impact heeft doen gelden. Dat was evident. Dan moet je, hoe dan ook, beseffen dat de vier coalitiepartijen van 23 zetels naar 19 zetels gaan. Dit kan geen bevestiging zijn van het gevoerde beleid.

Het had onze voorkeur gehad en het had ook in de rede gelegen dat na de eerste informatieronde open gesprekken hadden plaatsgevonden van VVD, Groen Links, PvdA, CDA met andere partijen die versterkt, respectievelijk als winnaar uit de verkiezingen zijn gekomen, zoals Bosch Belang (vierde partij), Rosmalens Belang en D66 (winnaar).

Zo'n verkenning zijn de oude coalitiepartijen uit de weg gegaan. Een stabiel college, consistentie van beleid en vooral het beleid van de afgelopen vier jaar toch vooral voortzetten. Dat was de lijn.

De oude coalitiepartijen kozen voor de weg van de minste weerstand door na de eerste informatieronde de winnaar in het bijzonder D66 en de vierde partij Bosch Belang uit te sluiten. Ook niet chic: de 'quote' in het advies van de informateur: 'als deze vijf partijen, dus de oude coalitie met Rosmalens Belang, er niet uitkomen' zou Bosch Belang kunnen aanschuiven. Een gesprek over de inhoud daaraan voorafgaand, was echter al te veel.

Het enige argument dat ik ben tegengekomen tegen Bosch Belang is dat ze 'minder consistent' zou zijn.

Minder consistent. Lees dit akkoord en de onderliggende onderhandelingsverslagen en dan weet je wie er niet consistent is geweest, tot in het onwaarachtige toe.

Het is de zittende coalitie vrij eenvoudig gelukt om de vijfde partij, Rosmalens Belang, binnen te halen. Ik wens de beoogde wethouder Van Bussel veel succes. In het coalitieakkoord lezen we dat het centrumplan Rosmalen voortvarend zal worden uitgevoerd. Wij gaan ervan uit dat we voor de zomer van u het bestemmingsplan mogen ontvangen. Met het succes wensen aan het adres van de heer Van Brussel, wil ik ook gezegd hebben dat ruimtelijke ordening, stadsontwikkeling, het afmaken van de Groote Wielen, het Paleiskwartier en het in gang zetten van het Groot Zieken Gasthuisterrein enorme bestuurlijke opgaven zijn met enorme

risico's, gelet op de marktwerking van dit moment op dit gebied. Des te zwaarder is uw verantwoordelijkheid mijnheer Van Bussel.

Complimenten voor het feit dat u de enige was tijdens de coalitieonderhandelingen die deze zware portefeuille durfde te pakken. Niemand anders stak zijn vinger op in eerste instantie.

Wat betreft het coalitieakkoord zijn ons de volgende zaken opgevallen. Over het geheel genomen is de keuze om veel zaken door te schuiven tot na de bezuinigingsoperatie/-ronde, niet geheel onbegrijpelijk. Ook is het begrijpelijk dat je komt tot continuering van sportbeleid, cultuur, onderwijs. Toch zul je als coalitiepartners kleur moeten bekennen. Dat kleur bekennen, begint straks bij de begrotingsbehandelingen, de Voorjaarsnota. Kleur bekennen geldt straks ook voor de oppositiepartijen. Wij zullen ons aandeel moeten nemen in die € 15 miljoen tot € 20 miljoen bezuinigingen. Het is ondenkbaar dat je er komt door te zeggen dat je slimmer gaat werken. Daarmee verdien je misschien € 1 of € 2 miljoen, maar geen € 15 miljoen tot € 20 miljoen. Het is ondenkbaar dat je het ambtelijk apparaat van 1504 mensen terug kunt brengen naar een 1304, zonder dat je zegt ten koste waarvan.

Wij hebben in ons verkiezingsprogramma duidelijke keuzen gemaakt en richting aangegeven. We hebben ook aangegeven waarop juist niet moet worden bezuinigd, zoals veiligheid, de basisschooljeugd en de zorg voor de meest kwetsbaren. Het zal een opgave zijn om onze middelen geconcentreerd in te zetten. Dan ontkom je niet aan de pijn om te saneren op het armoedebeleid. Dan ontkom je er niet aan om op welzijn te bezuinigen, of cultuur. Wat ons betreft dan wel een onderscheid: de jeugd wel, maar volwassenen moeten een volwaardige prijs gaan betalen.

De heer SCHOUTEN: U hebt het over zorg voor de meest kwetsbaren en u zegt ook dat je er niet aan ontkomt om te snijden op het armoedebeleid. Kunt u uitleggen wat de u daarmee bedoelt?

De heer KAGIE: In de afgelopen vier jaar hebben we het armoedebeleid zien groeien met prima zaken, maar ook moeten vaststellen dat het een gefragmenteerde regelgeving betreft. Er zijn tal van regelingen waarvoor mensen op bijstandsniveau in aanmerking komen. Wij hebben in ons verkiezingsprogramma gezegd dat die gelden geconcentreerder naar de echte ondergroep moeten gaan. Maar haal de franje ervan af, dus een computer voor die jongen van 13 jaar moet worden opgegeven. Dat is voor ons franje.

De heer SCHOUTEN: In het akkoord staat dat wij op de middelen voor het armoedebeleid niet gaan korten. Wel wordt het proces voortgezet om te kijken hoe de uitvoeringskosten kunnen worden verminderd. Dus veel meer effectief geld brengen waar het echt nodig is. Dat is wat anders dan nu al zomaar aan de voorkant te gaan schrappen op die computer.

De heer KAGIE: Wat ons betreft gaat de discussie met betrekking tot het armoedebeleid en allerlei regelingen, meer richting 100% bijstandsniveau dan 110% en 120%. Dus wij brengen dat duidelijk omlaag, maar dan zet je de middelen wel meer geconcentreerd in voor de groep 100% bijstandsniveau. We komen er dus niet met alleen maar doelmatigheidsslagen. Wij waarderen het zeer dat de coalitie de uitdaging om werk te maken van de bezuinigingen ook bij de oppositie neerlegt. Niet omdat we het allemaal zo leuk vinden, maar om tot een breed draagvlak te komen in de samenleving. Een beetje dun is het dan dat op het moment dat het gaat om de lokale lasten, de ozb, in de notulen is te lezen dat de PvdA zegt dat bij een stijging van de ozb en als het aankomt op waardevermindering van woningen, de inflatiecorrectie achterwege kan worden gelaten. Er stond dat als die formulering door de vijf coalitiepartijen zou worden onderschreven, niet wordt verwacht dat zij in de komende vier jaar eventuele voorstellen van de oppositie zullen steunen. Dit vind ik nu jammer. Wij mogen wel meewerken aan alle bezuinigingen, maar niet meepraten over de lokale lastendiscussie. Ik denk echter dat we hier nog wel uitkomen.

Mevrouw VAN OMMEREN: Ik heb behoefte dit even uit te leggen. Het was een kader dat wij hebben afgesproken binnen de coalitie. Het leuke is dat alle partijen dit bevestigden. Bespaart u zich de moeite.

De heer KAGIE: Daar maken wij nog wel werk van. De bezuinigingsoperatie zal een enorme krachttoer zijn voor ons allen. Ik kom bij het klimaat van de 'coalitione'. Er is voor de krachttoer van de bezuinigingen een coalitie nodig die wel één sterk verhaal heeft en die ook keuzen maakt.

Ik zet dit even in de context van de collegeonderhandelingen. Daarvan ligt er een fantastische verslaglegging. Ik denk dat dit de fraaiste verslaglegging is van jaren. Niet alleen omdat u hebt gezegd wat u hebt gezegd, maar omdat de heer De Leeuw daarvan een fantastisch werk heeft gemaakt. Uit die coalitiebesprekingen komt toch de sfeer van aanvaringen naar boven. Aanvaringen die aanstaande zijn, maar ook concrete aanvaringen tijdens de onderhandelingen die helemaal in de lijn lagen van de aanvaringen in de afgelopen jaren. Bijvoorbeeld over de subsidie Stedelijk Museum, de discussie over het museumkwartier Tussen CDA en VVD enerzijds en PvdA en GroenLinks anderzijds en het verkeer- en vervoersbeleid. Dat waren toch behoorlijke aanvaringen.

Dit is allemaal wel leuk, maar het moet wel ergens toe leiden, namelijk het betere besluit. Dan beginnen wij

ons zorgen te maken. Wij maken ons zorgen over de situatie september 2009 bij de besluitvorming over het GZG- terrein.

Zeer vakbekwaam door wethouder Snijders, dat mag ik nu nog zeggen, neergezet en toen heeft GroenLinks tegen het plan gestemd omdat zij de parkeergarage daar niet wil. We zijn nu vijf maanden verder en GroenLinks slikt de parkeergarage. De argumenten destijds van de heer Van Doremalen waren zwaar. GroenLinks was tegen de garage vanwege de milieuvervuiling, het ruimtegebruik, de veiligheid en de leefbaarheid op de route naar de parkeergarage. Hij zei: "we kunnen dit de mensen die daar wonen niet aandoen, daarom zullen wij tegen dit plan stemmen". Het plan haalde echter een meerderheid dankzij de overtuigende verdediging van wethouder Snijders. Net als in 2006 'switcht' de GroenLinksfractie nu weer. Natuurlijk is dat uw zaak, maar nu komt voor ons het kwetsbare punt. Waarom hebt u niet gebruikgemaakt van het aanbod van de VVD om tegen het plan te blijven onder de voorwaarde dat de u dan wel ruimte liet voor de ontwikkeling van het plan? Dit staat in het verslag van de coalitieonderhandelingen van 10 april 2010 op pagina 1. GroenLinks vreesde in de finale van de coalitieonderhandelingen toch nog buitenspel te komen staan. Want de VVD trok dit ook door. GroenLinks moest niet alleen de garage op het GZG-terrein verteren, maar verloor ook de portefeuille Verkeer. De reden hiervoor is evident. Je kunt geen portefeuillehouder zijn van Verkeer als je eigen fractie in deze raad keer op keer dwarsligt op dit beleidsterrein. Het is begrijpelijk dat de portefeuille naar een ander moest om rust op dit vlak te krijgen en over te gaan op uitvoering van zaken, zoals het doortrekken van de Parallelweg naar de Zandzuigerstraat (en de parkeergarage dan gewoon niet laten doorgaan). Een ander punt dat illustratief is voor het gevecht dat zich aftekent tussen de VVD en GroenLinks, is het uit de portefeuille lichten van het hoger beroepsonderwijs. Ook hier levert GroenLinks in ten gunste van de VVD. Waar dit bij Verkeer helemaal is te volgen, doet deze keuze hoogst merkwaardig aan. Die keuze is in onze ogen ook onverstandig. Wij zijn de enige stad met hbo-onderwijs, buiten Rotterdam en Amsterdam, waar de portefeuille Onderwijs niet ook over het hoger beroepsonderwijs gaat. De wethouder van Onderwijs, de heer Eigeman, heeft de laatste jaren lof en waardering gekregen voor zijn onderwijsbeleid. Daarnaast moeten wij vaststellen dat op het gebied van het hoger beroepsonderwijs in Nederland, de komende jaren veel op het spel staat. Dan is het gewenst om één wethouder van Onderwijs te hebben richting Den Haag, zeker als die wethouder al goed is ingevoerd.

De heer PAULI: Als u naar de portefeuillevverdeling kijkt, dan ziet u dat het hbo-onderwijs gewoon bij de wethouder van GroenLinks blijft. Het is alleen bij het hbo-onderwijs regelmatig zo dat je intense contacten hebt, gelukkig, tussen het bedrijfsleven en een hbo om te komen tot nieuwe opleidingen. Daarin speelt de wethouder van Economische Zaken weer een rol, waarbij hij natuurlijk de leidende rol van de wethouder van Onderwijs respecteert. Ik snap niet waar u uw suggesties op baseert. Normaal verkondigt u de waarheid in ferme taal, maar ik betrap u erop dat u er nu echt naast zit.

De heer KAGIE: Dan moet u toch nog maar even kijken naar de definitieve portefeuillevverdeling in een van de laatste coalitievergaderingen. Daar staat dat het hoger beroepsonderwijs bij de wethouder van Economische Zaken wordt genoteerd, inclusief hbo. Dit alles staat bij uw portefeuille, maar blijkbaar zit het hbo al bij u in de portefeuille, dus dan hoef ik hier de non-logica dus niet meer recht te trekken. Tot slot hebben wij twee amendementen. Die amendementen moet u zien als een correctie op het akkoord.

Amendement uitbreiding zwemwater (Leefbaar 's-Hertogenbosch en Rosmalen, Stadspartij Knillis en Bosch Belang)

"De raad van de gemeente van 's-Hertogenbosch, in vergadering bijeen op 27 april 2010; gezien het initiatiefvoorstel van de fracties van VVD, GroenLinks, PvdA, CDA en Rosmalens Belang waarbij aangeboden wordt het coalitieakkoord 'Uitdagende overheid in een uitdagende tijd';

overwegende dat:

- in het coalitieakkoord is te lezen 'dat de genomen besluiten worden gerespecteerd';
- in het coalitieakkoord het voornemen is opgenomen om een onderzoek te verrichten naar nut en noodzaak en de behoefte aan een nieuw overdekt zwemwater in onze gemeente;
- in de gemeenteraadsvergadering van 26 januari 2010 door een meerderheid van de raad is vastgesteld de vraag naar nut en de noodzaak reeds is beantwoord;
- in de gemeenteraad van 26 januari 2010 de raad heeft besloten om in te stemmen met het nader uitwerken van de uitbreidingsoptie van een solitair zwembad in het westelijke deel van de gemeente op basis van een amendement dat was ingediend door de PvdA, GroenLinks, SP, Bosch Belang, Leefbaar 's-Hertogenbosch en Rosmalen en Stadspartij Knillis;
- het coalitieakkoord het raadsbesluit van 26 januari 2010 daarmee niet respecteert;

wijzig het besluit.

door toevoeging van de volgende passage:

- uitgezonderd het voornemen om een onderzoek te verrichten naar behoefte/nut en noodzaak en mogelijkheid van nieuw overdekt zwemwater in onze gemeente;
- er vindt nadere uitwerking plaats van de uitbreidingsoptie van een solitair zwembad in het westelijk deel van de gemeente, conform het raadsbesluit van 26 januari 2010."

De heer KAGIE: Het volgende amendement betreft het betaald parkeren in Rosmalen-Centrum en de Helftheuvel. De coalitiepartijen onderkennen dat het niet wijs is om het betaald parkeren in de wijkwinkelcentra voort te zetten. In tegenstelling tot vijf of zes jaar geleden kan de huidige economische situatie het niet verdragen dat het centrum Rosmalen en de Helftheuvel worden opgezaald met betaald parkeren. Vandaar het volgende amendement.

Amendement afzien van invoering betaald parkeren in Rosmalen-Centrum en de Helftheuvel (Leefbaar 's-Hertogenbosch en Rosmalen, Stadspartij Knillis en Bosch Belang)

"De raad van de gemeente van 's-Hertogenbosch, in vergadering bijeen op 27 april 2010; gezien het initiatiefvoorstel van de fracties van VVD, GroenLinks, PvdA, CDA en Rosmalens Belang waarbij aangeboden wordt het coalitieakkoord 'Uitdagende overheid in een uitdagende tijd';

overwegende dat:

- in het coalitieakkoord de volgende passage is opgenomen: 'niet over te gaan tot invoering van betaald parkeren bij wijkwinkelcentra, maar wel in de kom Rosmalen en mogelijk ook bij de Helftheuvel';
- invoering van betaald parkeren bij deze centra een negatieve invloed zal hebben op de concurrentiepositie van deze winkelcentra ten opzichte van vergelijkbare centra in de stad en regio;

wijzigt het besluit:

door toevoeging van de volgende zin:

- 'uitgezonderd het voornemen over te gaan tot invoering van betaald parkeren in de kom Rosmalen en mogelijk ook bij de Helftheuvel'."

De heer KAGIE: Beide amendementen zijn mede-ingediend door Stadspartij Knillis en Bosch Belang. Wij hebben ook waardering voor enkele punten uit het coalitieakkoord. Ik noem: de Parade gaat niet door en de opening van de hostels vindt plaats in goed overleg met de bewoners. Wat wij uit het akkoord lezen, is dat de nieuwbouwplannen voor het Theater aan de Parade voor de komende vier jaar in de ijskast staan. Tot slot: wij zeggen 'nee' tegen het coalitieakkoord, ondanks de uitnodigende hand om bij de bezuinigingsoperaties samen op te trekken. Wij geven wel ons vertrouwen en onze stem aan de vier wethouderskandidaten. Ik spreek hier namens Bosch Belang, Stadspartij Knillis en mijn eigen fractie. Wij vertrouwen vier wethouderskandidaten dit mooie werk voor de publieke zaak toe. Eén wethouder krijgt onze stem niet. Niet omdat wij hem dit werk niet toevertrouwen, maar omdat op cruciale momenten is gebleken dat hij niet op zijn eigen fractie kan rekenen. Ofwel wij geven onze stem alleen aan de kandidaten Pauli, Weterings, Van Olden en Van Bussel.

De heer MASSELINK: Hoe feestelijk de heer Kagie het ook kan vinden, ik ben teleurgesteld. Teleurgesteld, omdat sommige partijen die dit akkoord hebben ondertekend, zoveel hebben ingeleverd. Ik had met name meer ruggengraat verwacht van GroenLinks Ten aanzien van Verkeer heeft GroenLinks nagenoeg niets overeind gehouden van de door haar als belangrijk aangemerkte issues. Ik ben ook wel teleurgesteld in de slimmigheid van de VVD. Wethouder Pauli zei net nog dik tevreden te zijn over het resultaat. Maar of je de stad en haar inwoners nu zo'n grote dienst bewijst door een collega-coalitiepartij zo in het stof te laten bijten? Voor mij is het een ongelukkige inzet van macht of van het overmoedige gebruik van een positie. Je kunt er vergif op innemen dat dit als een boemerang naar je terugkomt, met alle gevolgen voor de stad van dien. Iedereen weet dat je tijdens onderhandelingen kunt zeggen: tot hier en niet verder. Als we met zijn allen niet uitkijken, dan wordt het zeker een lange en moeilijke raadsperiode. Wie gaat wanneer zijn gram halen, bij welk onderwerp, op welk dossier? Die onzekerheid kunnen we niet gebruiken, zeker niet nu er de komende jaren echte moeilijke keuzen moeten worden gemaakt.

Mevrouw VAN OMMEREN: Denkt u dat je onderhandelingen kunt voeren, zonder dat er af en toe pittige discussies worden gevoerd en dat er ook weer dingen gebeuren waardoor je het toch met elkaar eens kunt worden en een aardig compromis kunt bereiken?

De heer MASSELINK: Het voordeel van een democratie is dat niet één partij de dienst uitmaakt, maar dat meerdere partijen geven en nemen. De vraag is wel hoever je daarin gaat. Er is hier wel een groot verschil in hoe je je als partij hebt geprofileerd en wat je vervolgens allemaal accepteert als compromis of 'wijziging'. Daarover ging mijn opmerking.

Mevrouw VAN OMMEREN: U hebt het over allerlei gevoelens die partijen zouden hebben, waardoor ze nu verongelijkt in een hoekje zitten. Ik heb de onderhandelingen van dichtbij gevolgd, zelfs meegedaan, en ik heb dat helemaal niet ervaren zoals u het zojuist omschreef. Er waren moeilijke discussies, maar men kon het eens worden. Dat geeft ons het gevoel dat we nu wel een stabiele samenstelling van het college hebben. U concludeert allemaal zaken die ik niet heb gezien.

De heer MASSELINK: Soms zie je dingen van een afstand misschien scherper.

De heer SCHOUTEN: De zorg van de heer Masselink is hartverwarmend. Onderhandelen gaat ergens over en het eindresultaat telt. Troost u met de gedachte, mijnheer Masselink, dat het college in ieder geval niet het gevoel heeft dat u zojuist beschreef. Ook de leden van onze partijen delen die gevoelens niet. U hebt het alleen over verlies. Het woord winst is nog niet bij u opgekomen. Wij gaan ons helemaal richten op de groene thema's, het benadrukken van klimaatneutraal, duurzaamheid enzovoort. Voor onze achterban en voor ons erg belangrijk. Wij zitten hier dus helemaal niet als een geslagen hond, maar als een tevreden partij die de toekomst ingaat met doelen die volgens ons haalbaar zijn, dit in samenwerking met de andere coalitiepartijen.

De heer MASSELINK: Het is ook niet gebruikelijk om bij een gelegenheid als dit te vertellen wat er allemaal goed is. Daarover is iedereen het eens. De kritiek richt zich op de punten die je anders had verwacht.

De heer SCHOUTEN: Het lijkt mij dat je dan een soort totaalafweging maakt.

De heer MASSELINK: In mijn totaalafweging komt u er niet zo gunstig vanaf. Ik vervolg mijn verhaal. 'Genomen besluiten worden gerespecteerd; ondanks de veranderde omstandigheden'. Deze zin alleen al getuigt niet echt van respect voor de kiezer, laat staan voor de zorg om de democratie. Er was namelijk al veel veranderd. Dan de hele lijst met acties, activiteiten en met voornemens van wat 'we' gaan doen en hoe 'we' dat gaan doen. Als je bedenkt dat er in het akkoord sprake is van minder regels, minder overheidsbemoeienis en meer overleg, hoe realistisch, hoe logisch of hoe nuttig is dan wat er is opgeschreven? De lijst met grote, kleine en nog kleinere aspecten uit het coalitieakkoord staat in schril contrast met de bij iedereen erkende noodzaak van gezond financieren en bezuinigen. Juist die bezuinigingen worden bijna volledig weggewuifd. Het is voor mij onbegrijpelijk dat de noodzaak om te bezuinigen wordt genegeerd en ontkend. Dat over van alles en nog wat beslissingen zijn genomen, maar de vraag: hoe gaan we het uiteindelijk betalen, wat kost het de Bosschenaar op de lange termijn, blijft onbeantwoord. Het heikele onderwerp bezuinigingen is gewoon tot de volgende begroting uitgesteld. Dat de rekeningen verder wordt doorgeschoven naar de toekomst, betekent dat de klap dan extra hard gaat aankomen.

Een sterke economie? Ik citeer: "het acquisitiebeleid ontwikkelen om nieuwe werkgelegenheid aan te trekken", 'passende bedrijventerreinen en kantoorlocaties voor de markt vooruit ontwikkelen om klaar te zijn als er door nieuwe werkgelegenheid, vraag naar is".

Als je je acquisitiebeleid nog moet ontwikkelen en dus niet weet wat voor soort werkgelegenheid je wilt aantrekken, hoe weet je dan welke en hoeveel werkgelegenheidsterreinen je moet gaan ontwikkelen? Doe je dat voor de vuist weg? Op grond van welke criteria en rekening houdend met welke maatschappelijke en economische ontwikkelingen, maak je daarbij dan je afwegingen? Wat zijn de risico's en welke ellende roep je over de stad af als je halsstarrig blijft vasthouden aan een filosofie van kwantitatieve groei in plaats van je met je volle gewicht inzetten op groei in kwaliteit? Groei in kwaliteit op alle beleidsterreinen. Focussen op groeien in kwaliteit is een zegen voor de duurzame ontwikkeling van de stad en voor de Bosschenaren. Kijk nu eens naar die groene zoom om de stad. Erken dat er hier geen plaats is voor veel extra groei in werkgelegenheids-terreinen en afgeleiden daarvan.

Veilige leefomgeving? Ik citeer: "de verantwoordelijkheid van burgers moeten we niet overnemen maar uitdagen om samen 'met ons' te werken aan een veilige buurt". Ik heb nooit geweten dat burgers daarvoor verantwoordelijk zijn. Voor de rest is het repressie en inschakelen van derden. Wat blijft er dan over van en voor het preventieve werk? Wat gaat het college tegelijkertijd extra doen op het vlak van preventieve aanpak?

Sociale kwaliteit? Op pagina 10 staat er min of meer: 'gewoon doordrukken in Zuid en Oost' en voor de andere locaties op dezelfde manier verdergaan. Zullen we dan nooit iets leren? En dat allemaal in het kader van de veilige en sociale leefomgeving, zonder aandacht en respect voor de opvattingen dat het eigenlijk helemaal niet midden in de woonwijken hoeft of kan, zoals blijkt uit de verslagen van de coalitieonderhandelingen.

Mevrouw VAN OMMEREN: U hebt dit beleid in december 2009 onderschreven. U hebt toch ook voor de motie gestemd, waar iedereen voor was?

De heer MASSELINK: De uitleg bij die motie was een heel andere. Er zou een proces worden gestart

en met de bewoners zou worden bekeken op welke wijze en op basis van welke criteria en informatie verdere beslissingen zouden worden genomen. Dat stond in de motie.

Mevrouw VAN OMMEREN: U moet de motie maar eens goed nalezen, want wat in het coalitieakkoord staat, is precies wat in de motie staat.

De heer MASSELINK: Dan is het toch weer 'c'est le ton qui fait la musique'. Ik vervolg over de sociale zekerheid. Het is natuurlijk duidelijk dat een culturele vitaliteit voor de stad meerwaarde heeft, maar is dan voor het behoud en de versterking daarvan een voorwaarde dat er binnen het GZG-terrein een architectonisch uitdagend gebouw voor bibliotheek en stadsarchief komt? Ook als je weet dat er veel valt te bezuinigen?

Ongeacht de financiële situatie ligt er in augustus/september 2011 een omvattend plan voor het Theater aan de Parade en de voortekenen bedriegen niet. Het wordt nieuwbouw die voor 2016 gereed is. Vergelijkbaar gaat het met het bezoekerscentrum voor de Sint Jan, waarvan we volgens eerder besluit al afscheid hebben genomen. In de notulen van de raad staat dat het college de periode tot maart 2010 wil gebruiken om te bezien of er voldoende belangstelling is van partijen in het land en in de stad om de plannen te realiseren. Het resultaat daarvan wordt teruggekoppeld naar de gemeenteraad. Er is nu dus al, zeg maar net na 10 maart...

De heer PAULI: Leest u de informatiebulletins niet, mijnheer Masselink? Daarin heeft het college keurig gerapporteerd wat de stand van zaken is. Dat is ook keurig in de maand maart gebeurd en is door de coalitiepartijen besproken.

De heer MASSELINK: U gaat gewoon verder met het opnieuw onderzoeken of cofinanciering mogelijk is. Dat is niet datgene wat de vorige raad heeft afgesproken. Het onderzoek zou in maart 2010 klaar zijn. Toen bleek dat het onderzoek niet was afgerond. Dan moet je nu niet zeggen dat je opnieuw begint met onderzoeken.

De heer PAULI: Het is onplezierig te vernemen dat u iets niet heeft gelezen, waarover u wel wenst te praten. Ik heb u zojuist verteld dat het college u keurig in de maand maart heeft gerapporteerd wat de stand van zaken was. Namelijk dat het heel waarschijnlijk is dat de financiering voor dit project bij elkaar kan worden gehaald en wat de inbreng van de gemeente daarbij zal zijn. Op basis daarvan wil deze coalitie doorgaan om de zaken nog meer concreet te maken. Dat komt dan terug in de raad.

De heer MASSELINK: Wij zien het anders dan u het nu presenteert. Ik vervolg over de fysieke kwaliteit: het ultrakort parkeren invoeren, afwijken van de parkeerbalans als een functie zich vestigt op een plaats waar die kennelijk geen kans maakt en het onderzoeken van betalingen van parkeren in de binnenstad per minuut en per gsm. Ik ben begonnen om mijn teleurstelling uit te spreken. Vindt GroenLinks echt dat ze met opgeheven hoofd deze overeenkomst kan onderschrijven, dat ze haar principes trouw blijft? Het afglijden, het afbreken van het vastgestelde vervoersbeleid, is al begonnen. Hoezo principes of nog duidelijker: hoezo auto-luwe binnenstad, hoezo stimuleren gebruik andere vervoermiddelen, hoezo terugdringen van energiegebruik, hoezo beperken van overlast in buurten wijken, hoezo standvastigheid van deze coalitiepartij? Als de uitgangspunten van je beleid zo worden weggepoetst, dan moet je je daaraan als GroenLinks toch kapot ergeren. Zo iets vergeet je niet zo gauw. Het zet wel de toon bij de samenwerking. Het stelt mij diep teleur, dat je dit allemaal wilt inleveren voor een langer verblijf in het college.

Er is echter nog hoop. Er staat in het akkoord dat niet alles is dichtgetimmerd en dat de gemeenteraad mag aangeven waar we gaan bezuinigen. Ik heb nu wat opgenoemd. Met dit programma voel ik me in ieder geval echt uitgedaagd voor de komende vier jaar. U begrijpt natuurlijk wel dat steun te veel gevraagd is. Tot slot dan natuurlijk toch nog even iets over die parkeergarages Hekellaan en GZG. Op diezelfde pagina 13 van het coalitieakkoord staat: "vermindering van het aantal verkeersbewegingen op de binnenstadsring waarbij het tempo van realisering nadrukkelijk is gekoppeld aan de economische belangen van de binnenstad". Met zo'n formulering en met die intentie komt er natuurlijk niets terecht van een vermindering van autoverkeer op de binnenstadsring. Een vrij circuit zonder beperkingen en zonder hindernissen is namelijk een basisvoorwaarde voor die parkeergarages. Ze worden als belangrijke economische voorwaarde voor de stad gezien. Om er zeker van te zijn dat de coalitiepartijen het op dit punt genomen besluit zullen respecteren, zal ik het volgende amendement indienen.

Amendement maximering autoverkeer Hekellaan (Stadspartij Knillis en Leefbaar 's-Hertogenbosch en Rosmalen)

"De raad van de gemeente van 's-Hertogenbosch, in vergadering bijeen op 27 april 2010; gezien het initiatiefvoorstel van de fracties van de VVD, GroenLinks, PvdA, CDA en Rosmalens Belang waarbij wordt aangeboden het coalitieakkoord 'Uitdagende overheid in een uitdagende tijd';

overwegende dat:

- bij de behandeling van het raadsvoorstel 'Vaststelling bestemmingsplan Zuiderpark Stadswalzone en het beeldkwaliteitplan Stadswalzone, in de gemeenteraad van 15 december 2009 een amendement is aangenomen dat door GroenLinks was ingediend;
- de raad met dit amendement heeft besloten dat er indien er zich op de Hekellaan verkeersopstoppingen voordoen een verkeersreguleringsstelsel in werking zal treden dat de negatieve effecten beperkt;
- in het coalitieakkoord de fractie van GroenLinks en de andere coalitiepartners vermindering van het aantal verkeersbewegingen op de binnenstadsring nadrukkelijk koppelen aan de economische belangen van de binnenstad;
- deze uitleg niet in de geest is van hetgeen de raad op 15 december 2009 heeft besloten;

wijzig het besluit:

door toevoeging van de volgende zin:

- 'uitgezonderd de nadrukkelijke koppeling van de vermindering van het aantal verkeersbewegingen op de binnenstadsring aan de economische belangen van die binnenstad indien er zich op de Hekellaan verkeersopstoppingen voordoen, zal een verkeersreguleringsstelsel in werking treden dat de negatieve effecten beperkt'.

De VOORZITTER: Bedankt mijnheer Masselink. Dames en heren, ik heb goed nieuws voor u. We hebben nog één spreekster te gaan. Daarna gaan we pauzeren. Ik zal aan u willen vragen om de pauze niet alleen voor koffie of thee te gebruiken, maar ook dat de fracties hun standpunten innemen over de moties en amendementen. Ik wil de indieners van amendementen vragen om na te denken of hun wijziging zo moet blijven of dat ze misschien kunnen worden omgezet in een motie. Het is namelijk toch wel raar om een besluit waarin staat dat je bijvoorbeeld 'a' gaat doen, gaat wijzigen in een besluit waarin staat dat je 'a' gaat doen, uitgezonderd 'a'. U kunt ook het amendement omzetten in een tekst waarin u het besluit wijzigt, maar dan hebt u de steun van de opstellers van die tekst nodig. Dit lijkt me een moeilijk begaanbare weg. Dat zeg ik maar even eerlijk. Tenslotte blijft het nogal vreemd om een tekst te willen veranderen om vervolgens dan toch tegen het voorstel te stemmen. Ik roep dus eigenlijk op om de paar amendementen om te zetten in moties. Dat lijkt me zuiverder dan een amendement waarin staat dat iets moet worden uitgezonderd. Dan is nu het woord aan mevrouw Hendrickx.

Mevrouw HENDRICKX: Ik begrijp even niet waarom u deze huishoudelijke mededelingen doet vlak voordat ik aan het woord ben. U hebt daar vast een reden voor.

De VOORZITTER: Geen enkele die met u verband houdt.

Mevrouw HENDRICKX: Ik had het wel netjes gevonden als u daarmee had gewacht totdat ik mijn bijdrage had afgerond.

De VOORZITTER: Daarin hebt u gelijk.

Mevrouw HENDRICKX: Gedane zaken nemen geen keer, dus ik hoop wel dat u toch even aandacht kunt hebben voor wat ik heb te zeggen.

Uit het coalitieakkoord komt naar voren dat deze coalitie grote ambities heeft. Over sommige ambities zijn de Bossche Groenen enthousiast, over andere voornemens een stuk minder. Duurzaamheid en milieu worden in dit akkoord prominent genoemd. Dit vinden wij een logische en verstandige keuze. Het milieu is kwetsbaar en onze natuurlijke hulpbronnen raken uitgeput. Kortom, het moet echt anders. De Bossche Groenen vinden dat met betrekking tot het duurzaamheidsvraagstuk, de gemeente het goede voorbeeld moet geven. Je kunt als overheid niet van de burgers en het bedrijfsleven verlangen om zich in te zetten voor een beter milieu zonder daarin zelf voorop te gaan. Wel het bedrijfsleven stimuleren om een CO₂-akkoord te tekenen, maar vervolgens zelf twee grote parkeergarages bouwen, wetende dat het verkeer voor 30% bijdraagt aan de CO₂-uitstoot, vinden wij een bijzonder ongeloofwaardig verhaal.

De Bossche Groenen zijn van mening dat de parkeergarages juist meer verkeer zullen gaan aantrekken met als gevolg meer vervuiling, uitstoot en achteruitgang van ons leefmilieu. De klimaatnota ligt er. Aan het nieuwe college de taak om die de komende vier jaar tot uitvoering te brengen. De Bossche Groenen zullen u hierin kritisch blijven volgen.

De komende jaren staan er veel grote ruimtelijke projecten op stapel; het GZG-terrein, de omlegging van de Zuid-Willemsvaart, het Museumkwartier, Centrumplan Rosmalen en de Parkeergarage Hekellaan. Groei door middel van schaalvergroting is voor de Bossche Groenen niet vanzelfsprekend. Met het opschalen van deze stedelijke functies komen de eigenheid, kwaliteit en typische kenmerken van onze stad onder grote druk te staan. Meer bouwen, betekent immers ook een toename van verkeer en van mensen naar de stad en verlies

van open ruimte die niet kan worden gecompenseerd.

's-Hertogenbosch moet ervoor waken dat zij de kwaliteit en eigenheid die deze stad zo kenmerken, ook kan behouden. Anders kunnen deze mooie ambities wel eens ten koste gaan van alles wat onze stad nu juist zo mooi en aantrekkelijk maakt. Een intieme en sfeervolle stad.

Het aantal inwoners zal op termijn in Brabant gaan afnemen. Deze krimp zal het sterkst merkbaar zijn in de dorpen. Met het oog op deze toekomstige krimp worden de Bossche Groenen niet enthousiast over het ontwikkelen van nieuwe grootschalige woningbouwlocaties. Eerst moet in kaart worden gebracht waar nog kan worden ingebreed. Dan denken wij aan braakliggende terreinen, aan herstructurering, maar niet aan groene plekken.

De coalitie is voornemens om de transferia 24 uur per etmaal open te gaan stellen. Een hartstikke goed plan en precies wat de Bossche Groenen voor ogen hebben als het gaat om de bereikbaarheid van de stad. Wij willen zelfs een stapje verder gaan. Door het op de transferia voor de bezoekers wat gezelliger te gaan maken. Een horecapunt of een kleine supermarkt, het zijn zo maar wat ideeën. Het transferium moet een prettige verblijfsplaats worden waar het wachten op een aangename manier kan worden overbrugd.

De heer VAN DER KRABBen: Ik ben het met u eens, maar wij hebben het akkoord wat dit betreft anders geïnterpreteerd. Wij denken dat de 24 uursopenstelling ermee te maken heeft dat de mensen in de stad hun parkeervoorziening 's avonds kwijtraken en gedwongen worden om op de transferia te parkeren, dit om plaats te maken voor mensen van buiten de stad. Is dat juist of onjuist?

De heer PAULI: Wij willen juist de aantrekkelijkheid van de transferia vergroten door de dienstverlening aanzienlijk te verbeteren. Een van de maatregelen is om ze zeven dagen in de week en 24 uur per dag bewaakt open te stellen.

De heer VAN DER KRABBen: Mijn vraag was of hieraan ten grondslag ligt dat bewoners van de binnenstad op den duur niet meer in de binnenstad kunnen parkeren.

De heer PAULI: Het antwoord is: nee.

Mevrouw HENDRICKX: Ik ben erg enthousiast over wat wethouder Pauli net zei met betrekking tot de transferia. Dit wordt, in combinatie met een aparte busbaan of een snelle lightrailverbinding vast een succes. Met dit voorstel wordt de parkeergarage aan de Hekellaan dan ook volkomen overbodig. De aantrekkelijkheid van de parkeergarage is immers gelegen in de 24 uursopenstelling, dit in tegenstelling tot de huidige openingstijden van de transferia. Nu de transferia 24 uur per etmaal kunnen worden benut, vervalt een belangrijke pijler onder de rentabiliteit van de parkeergarage.

Voorzitter, de raad moet nu een principiële keuze maken. Of de transferia 24 uur per dag open, met alle bijbehorende kosten (camera's, extra bussen, etc.) of een grote, onbetaalbare parkeergarage dicht bij de stad aanleggen. Het is uit tweeën één. Een bereikbare binnenstad, met een mooie groene zoom of een in financieel opzicht zeer risicovol bodemloos project. Wordt het investeren in echte duurzame oplossingen, zoals GroenLinks steeds beweert, of zadelen we de volgende generaties op met een onrendabele parkeergarage? Duurzaam betekent hier: inzetten op de transferia. Dan nog de vraag wat ultrakort parkeren precies inhoudt. Betekent dit dat de auto weer de stad in mag? Dat lijkt ons in strijd met de ambitie van de raad om te komen tot een autoluwe binnenstad.

De coalitie wil verder met de bouw van het Stedelijk Museum in het Museumkwartier. Op 1 juli a.s. starten de bouwwerkzaamheden voor het Museumkwartier terwijl de er nog drie procedures lopen en de kapvergunningen nog niet onherroepelijk zijn. Terwijl de raad nog een besluit moet nemen over de exploitatieverhoging voor het Noordbrabants Museum en voor het SM's komt er al weer een nieuwe tegenvaller aan. De exploitatie van de parkeergarage onder de nieuwbouw van het NBM is niet sluitend te krijgen. Tijdens de hoorzitting van de commissie voor de bezwaarschriften, op 14 april jl. waarin de bezwaren tegen de herschreven ruimtelijke onderbouwing werden behandeld, liet de gemeente zich ontvallen dat de garage 'commercieel niet haalbaar zou zijn' en dat er een 'structureel tekort zal ontstaan op de exploitatie die door de gemeente zal worden aangevuld'. Hiermee lopen de tekorten op de exploitatie van het Museumkwartier weer verder op.

Ten slotte voorzitter, wil ik de coalitie bedanken voor het behoud van de paardenkastanjes op de Parade. Deze groene kwaliteit wordt door het nieuwe college gekoesterd, net zoals door vele Bosschenaren en bezoekers van de stad. Wij vinden dat nu er gekozen is voor het opknappen van de Parade met behoud van de bomen en het hergebruik van de bestaande materialen. De groeiomstandigheden van de kastanjes moeten nu worden verbeterd zodat de levensverwachting van de kastanjes naar boven kan worden bijgesteld. Ik wil hier dan ook de volgende motie over indienen.

Motie bomen op de Parade (Bossche Groenen)

"De raad van de gemeente van 's-Hertogenbosch, in vergadering bijeen op 27 april 2010; gezien het initiatiefvoorstel coalitieakkoord 'Uitdagende overheid in een uitdagende tijd'; overwegende dat:

- de fracties van VVD, PvdA, CDA, Rosmalens Belang en GroenLinks in het collegeakkoord 2010-2014 het voornemen uiten om de Parade op te knappen met behoud van de kastanjabomen;
- de levensverwachting van de kastanjabomen aanmerkelijk kan worden vergroot door de groeiomstandigheden voor de bomen sterk te verbeteren;

spreekt uit dat:

- de raad er groot belang aan hecht de kastanjabomen op de Parade zo lang mogelijk te behouden;
- op korte termijn een onderzoek is gewenst of de conditie van de kastanje bomen op de Parade kan worden verbeterd door extra aandacht te besteden aan de boven- en ondergrondse groeiruimte van de bomen en voorzieningen te treffen om verdere schampschade aan de bomen te voorkomen;

en gaat over tot de orde van de dag."

Mevrouw HENDRICKX: Daarnaast zouden wij graag zien dat het asfalt tussen het plein en de terrassen en de verbinding tussen het Theater aan de Parade en de Lange Putstraat verdwijnt. Dit zal de beleefbaarheid en het gebruik van de Parade, in onze ogen, aanzienlijk verbeteren. Daarvoor ook een motie.

Motie asfalt van de Parade (Bossche Groenen)

"De raad van de gemeente van 's-Hertogenbosch, in vergadering bijeen op 27 april 2010; gezien het initiatiefvoorstel coalitieakkoord 'Uitdagende overheid in een uitdagende tijd';

overwegende dat:

- de fracties van VVD, PvdA, CDA en Rosmalens Belang en GroenLinks zich in het coalitieakkoord 2010-2014 voornemen om af te zien van het herinrichten van de Parade;
- de fracties van VVD, PvdA, CDA, Rosmalens Belang en GroenLinks de Parade willen gaan opknappen met behoud van de kastanjabomen en het hergebruik van bestaande materialen;
- de raad grote waarde hecht aan het gebruik en de beleving van de Parade;

spreekt uit dat:

- de gebruiks- en belevingswaarde van de Parade groter wordt door een uniform aaneengesloten plein te creëren;
- het gewenst is de mogelijkheid te onderzoeken of er binnen het aangegeven budget voldoende ruimte aanwezig is om het asfalt op de Parade te verwijderen en te vervangen door granieten keien;

en gaat over tot de orde van de dag."

Mevrouw HENDRICKX: Verder denken wij dat met het terugdringen van het doorgaande busverkeer de verblijfskwaliteit op het plein sterk kan worden verbeterd. Met het verdwijnen van het busverkeer neemt niet alleen voor de terrasbezoeker de stank van de uitlaatgassen substantieel af, maar ook de geluidsoverlast door ronkende motoren van stilstaande en passerende bussen. Ook hiervoor dienen we een motie in.

Motie bussen van de Parade (Bossche Groenen)

"De raad van de gemeente van 's-Hertogenbosch, in vergadering bijeen op 27 april 2010; gezien het initiatiefvoorstel coalitieakkoord 'Uitdagende overheid in een uitdagende tijd';

overwegende dat:

- de fracties van VVD, PvdA, CDA en Rosmalens Belang en GroenLinks in het coalitieakkoord 2010-2014 het voornemen uiten om de Parade op te knappen met behoud van de kastanjabomen;
- de raad grote waarde hecht aan een prettig verblijfsklimaat op de Parade;
- door het toelaten van stadsbussen op de Parade deze doelstelling niet kan worden bereikt;
- de stadsbussen op de Parade regelmatig voor verkeersonveilige situaties zorgen;
- de stadsbussen door de uitstoot van uitlaatgassen en geluidsoverlast het verblijfsklimaat aantasten;
- de stadsbussen een extreme belasting vormen voor de bestrating en trillingen veroorzaken;

spreekt uit dat:

- de Parade door het gebruik van stadsbussen onacceptabel wordt belast met als gevolg verkeersonveilige situaties, de uitstoot van uitlaatgassen, geluidsoverlast en schade aan het wegdek;
- onderzoek gewenst is of met het opknappen van de Parade tevens de busroutes kunnen worden aangepast door het realiseren van drie hoogwaardige binnenstadshaltes aan de binnenstadsring waardoor de Parade kan worden ontlast;
- onderzoek gewenst is of de pendelbussen naar en van de transferia in de daluren kunnen worden vervangen door schone elektrische busjes;

en gaat over tot de orde van de dag."

Mevrouw HENDRICKX: Ondanks de positieve punten in het coalitieakkoord, is het voor onze fractie onvoldoende om met dit akkoord in te stemmen. Wij stemmen dan ook tegen.

De VOORZITTER: U had helemaal gelijk dat ik mijn huishoudelijke opmerkingen beter nu had kunnen doen. Ik herhaal ze daarom nog even, dus de pauze benutten om u te beraden over uw standpunt en om te kijken of amendementen kunnen worden omgevormd in een motie. Kunt u er voorts mee instemmen, gezien het feit dat het al laat is en ik heel coulant ben geweest ten aanzien van de spreektijd, dat we na de pauze volstaan met een stemverklaring over het akkoord van maximaal 1 minuut en dat we vervolgens gaan stemmen over de moties en amendementen en het voorstel. Kunt u daar mee instemmen? Oké.

Pauze

De VOORZITTER: Ik heb begrepen dat de indieners van de amendementen bereid zijn om die om te zetten naar een motie. We horen dan straks wel het precieze dictum bij de stemmingen. Wie wil er in algemene zin nog iets zeggen over het coalitieakkoord?

De heer SCHOUTEN: Er is, wat ons betreft, wel behoefte om te reageren op wat vooral de oppositie heeft gezegd in de eerste termijn. Er is gezegd dat sommigen de wethouder van GroenLinks niet langer kunnen steunen omdat hij in een vorige periode ergens tegen heeft gestemd. Dit is opmerkelijk, want net als het vorige akkoord is ook dit coalitieakkoord leidend. Daarbij hebben wij een duaal systeem in deze gemeenteraad. Het verbaast mij dat de oppositie, die juist het dualisme zou moeten bevorderen, net dit punt oppakt om tegen een bepaalde wethouder te stemmen.

Mevrouw HENDRICKX: Ik vind dat de heer Schouten een punt heeft waar het gaat om het duale systeem. Ik vind ook echt dat je daarin als fractie en ander standpunt moet kunnen innemen, maar ik wil hier wel nuance aanbrengen dat de beoogde wethouder tijdens de campagne ook lijsttrekker was. Als lijsttrekker heeft hij zich tegen de garage gekeerd, dat is wat anders dan het duale systeem. Dat is tijdens de verkiezingen zeggen dat je iets niet doet en na de verkiezingen zeggen dat je het wel doet.

De heer VAN DER KRABBen: Ik wil graag aanvullen dat het in 2006 precies hetzelfde was. Dat deze wethouder dit nu al twee keer, in 2006 en in 2010 doet, is voor ons een reden om de motie te steunen.

De heer KAGIE: Het gaat ons niet om het functioneren van de fractie van GroenLinks in de afgelopen vier jaar. Het gaat ons er om dat een parkeergarage in een groot stedenbouwkundig plan in september 2009 door GroenLinks wordt afgewezen en dat daarop tijdens de coalitieonderhandelingen wordt teruggekomen. Het telkens heen en weer gaan van standpunten, kun je bij grote belangrijke vraagstukken niet hebben van een coalitiepartij.

De heer SCHOUTEN: Onderhandelen is geven en nemen. Dit mag duidelijk zijn. Het is ook een kwestie van er samen uitkomen. Het is opmerkelijk dat de ene partij dan iets kwalijk wordt genomen en de andere niet. Ik wil even vaststellen dat onze fractie met een wethouder voor duurzaamheid, milieu, openbare ruimte, veiligheid, schone wijken en talentontwikkeling met dit programma heel tevreden is. De rest is allemaal politiek.

Besluitvorming met betrekking tot de ingediende moties

Motie 100% inzet voor 80% salaris (SP)

Wethouder PAULI: In het kader van de bezuinigingen lijkt dit een sympathieke motie. De werkelijkheid is echter anders. Een wethouder werkt in deze stad gemiddeld 80 tot 90 uur per week. Sommigen werken zelfs nog langer. Je zou dus eigenlijk kunnen zeggen dat zij zich nu al voor 200% inzetten en voor slechts 100% worden betaald. Zo willen wij het graag houden.

De motie wordt zonder hoofdelijke stemming verworpen.

De leden mw. Visscher, mw. Pauel, Van der Krabben, Van Valkenburg, Van Gelder en mw. Mandemaker worden geacht voor de motie te hebben gestemd.

Amendement wordt motie Betaald parkeren in Rosmalen (Trots op Nederland)

Mevrouw WELTEN: Wij zullen deze motie intrekken en de motie van Leefbaar 's-Hertogenbosch en Rosmalen ondersteunen.

Gewijzigd in motie: realisatie jongerencentrum (Trots op Nederland)

"De raad van de gemeente van 's-Hertogenbosch, in vergadering bijeen op 27 april 2010; gezien het Initiatiefvoorstel coalitieakkoord 'Uitdagende overheid in een uitdagende tijd';

constaterende dat:

- de fracties van VVD, PvdA, CDA, Rosmalens Belang en GroenLinks in het coalitieakkoord 2010-2014 het voornemen uiten om een onderzoek te laten uitvoeren naar nut en noodzaak van een cultureel jongerencentrum;

overwegende dat:

- we uitgaan van de behoefte aan een jongerencentrum;
- er enkele jaren geleden reeds is ingezet op de ontwikkeling van een jongerencentrum, namelijk in de 'Talent Factory';
- er ondanks de beëindiging van de samenwerking tussen de gemeente en de Talent Factory geen twijfel hoeft te bestaan over het nut en de noodzaak;
- er op dit moment voor de jongeren in onze stad niet een dergelijk centrum bestaat;

spreekt uit:

- geen onderzoek te laten uitvoeren naar het nut en de noodzaak van een cultureel jongerencentrum. Dit en noodzaak zijn evident. Daarom wordt gestart met de realisatie van een cultureel jongerencentrum, waarbij samenwerking met een commerciële partij niet op voorhand wordt uitgesloten;

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer PAULI: Namens de coalitie kan ik zeggen dat wij nadrukkelijk in ons initiatiefvoorstel hebben gezegd dat wij eerst nog eens de noodzaak helder in beeld willen brengen. In de tekst van deze motie staat dat nut en noodzaak evident zijn. Dit beeld wordt niet onderschreven door het college. Wij zullen deze motie dus niet ondersteunen.

Mevrouw VISSCHER: Wij zullen deze motie ook niet ondersteunen. Wij denken dat nut en noodzaak misschien nog wel moet worden onderzocht. Zoals mevrouw Welten zelf al aangaf, hoeft een centrum niet per definitie cultureel te zijn. Dat lijkt mij al in tegenspraak met hetgeen zij hier beweert. Bovendien vinden wij de samenwerking met een commerciële partij geen goed idee.

Mevrouw HENDRICKX: Ik ben erg blij met deze motie. Ik zit nu al acht jaar in deze raad en we hebben het al acht jaar over een cultureel jongerencentrum. Ik denk dat wij in de afgelopen acht jaar voldoende partijen hebben gesproken waaruit blijkt dat een cultureel jongerencentrum er eindelijk eens moet komen. Voor mij hoeft een onderzoek dus ook niet. Ga er gewoon mee aan de slag. Het nut en de noodzaak hebben zich al bewezen.

De motie Realisatie jongerencentrum wordt zonder hoofdelijke stemming verworpen. De leden mw. Welten, Rotman, Smit, Van Miltenburg, Hoog Antink en mw. Hendrickx worden geacht voor de motie te hebben gestemd.

Motie Blaastest voor de verkrijging toegang horeca op zaterdagavond (Trots op Nederland)

De heer PAULI: De coalitie neemt het overmatig drankgebruik door jongeren zeer serieus, maar wij willen via een integraal beleid afdoende maatregelen treffen, dit in samenwerking met de horecaondernemers. Wij vinden deze tekst dus overbodig en ook niet ter zake doende. Horeca staat voor hotels, restaurants en cafés. We moeten er niet aan denken dat er bij al deze gelegenheden op zaterdagavond een blaastest zou moeten plaatsvinden.

Mevrouw WELTEN: Wij merken dat de raad hier nog niet aan toe is en trekken de motie daarom in.

Motie Evaluatie Brede Bossche School (Trots op Nederland)

De heer PAULI: Ik heb de motie niet gehad.

De VOORZITTER: Heeft niemand die motie ontvangen? Dan blaas ik die af.

De heer SCHOUTEN: misschien komt dit door de verwarring vanwege het de twee ingediende moties over één onderwerp.

Motie Evaluatie Brede Bossche School (Trots op Nederland)

De heer PAULI: Wat betreft de motie evaluatie Brede Bossche school lijkt het mij evident dat je bij ieder beleidsvoorstel dat je indient even nagaat hoe iets functioneert. Wat ons betreft is deze motie dus overbodig.

De motie evaluatie brede Bossche school wordt zonder hoofdelijke stemming verworpen. De leden mw. Welten en Rotman worden geacht voor de motie te hebben gestemd.

Motie Ontwikkeling ondernemersloket (Trots op Nederland)

Mevrouw HENDRICKX: U hebt het in uw motie over contact leggen met de Zilveren Kracht. Hebt u dit zelf al gedaan? Ik ben namelijk wel benieuwd hoe deze senioren hier tegenover staan. Zijn zij hierover enthousiast?

Mevrouw WELTEN: Wij hebben contact gehad met de Zilveren Kracht en die geeft heel duidelijk aan graag een bijdrage te willen leveren aan allerlei zaken die bij de gemeente spelen. Ik heb geen enkele reden om te denken dat dit loket daarbuiten zou vallen.

De heer PAULI: Er lopen al heel veel initiatieven op dit gebied, ook binnen het huidige economische beleid en de dienstverlening aan ondernemers. Daarnaast kan de raad verwachten dat er sprongen voorwaarts worden gemaakt via allerlei maatregelen die wij samen met de G27 nemen om de dienstverlening nog aanmerkelijk te verbeteren voor ondernemers. Om nu heel nadrukkelijk een koppeling te leggen naar de Zilveren Kracht, hoe sympathiek wij deze stichting ook vinden, lijkt ons een beetje overdreven en ook niet juist. Wij willen graag alle mogelijkheden openhouden om de dienstverlening optimaal, op welke manier dan ook, voor de ondernemers in deze stad te gaan regelen.

De motie Ontwikkeling ondernemersloket wordt zonder hoofdelijke stemming verworpen. De leden mw. Welten, Rotman en mw. Hendrickx worden geacht voor de motie te hebben gestemd.

Gewijzigd amendement in motie: Maximering autoverkeer Hekellaan (Stadspartij Knillis en Leefbaar 's-Hertogenbosch en Rosmalen)

"De raad van de gemeente van 's-Hertogenbosch, in vergadering bijeen op 27 april 2010; gezien het initiatiefvoorstel van de fracties van de VVD, GroenLinks, PvdA, CDA en Rosmalens Belang waarbij wordt aangeboden het coalitieakkoord 'Uitdagende overheid in een uitdagende tijd';

overwegende dat:

- bij de behandeling van het raadsvoorstel 'vaststelling bestemmingsplan Zuiderpark Stadswalzone en het beeldkwaliteitplan Stadswalzone, in de gemeenteraad van 15 december 2009 een amendement is aangevraagd dat door GroenLinks was ingediend;
- de raad met dit amendement heeft besloten dat er indien er zich op de Hekellaan verkeersopstoppingen voordoen een verkeersreguleringsstelsel in werking zal treden dat de negatieve effecten beperkt;
- in het coalitieakkoord de fractie van GroenLinks en de andere coalitiepartners vermindering van het aantal verkeersbewegingen op de binnenstadsring nadrukkelijk koppelen aan de economische belangen van de binnenstad;
- deze uitleg niet in de geest is van hetgeen de raad op 15 december 2009 heeft besloten;

spreekt uit dat:

- het amendement van GroenLinks voor het maximeren van autoverkeer op de Hekellaan van 15 decem-

ber 2009 leidend wordt;

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer MASSELINK: Dit amendement van GroenLinks werd in december 2009 gesteund door CDA, VVD, PvdA en Rosmalens Belang.

De heer PAULI: Namens de coalitie kan ik u antwoorden dat wij onverminderd doorgaan met het autoluw maken van de binnenstad. Wij zullen onnodige verkeersbewegingen op de binnenstadsring zeker drastisch trachten te verminderen. Daar waar zich problemen voordoen waar wij dit niet verwachten, zullen wij uiteraard maatregelen nemen. Wat wordt geschreven over een verkeersreguleringsstelsel is helemaal niet noodzakelijk. Wij zeggen in het akkoord slechts dat wij de juiste maatregelen op het juiste moment zullen nemen om daarbij alle belangen goed af te wegen, zonder dat wij het einddoel uit het oog verliezen.

De motie wordt de zonder hoofdelijke stemming verworpen. De leden Masselink, Kagie, Van Herpen, Smit, Van Miltenburg, mw. Hoog Antink en mw. Hendrickx worden geacht voor de motie te hebben gestemd.

Gewijzigd van amendement in motie: Afzien van invoering betaald parkeren in Rosmalen-Centrum en de Helftheuvel (Stadspartij Knillis, Leefbaar 's-Hertogenbosch en Rosmalen en Bosch Belang)

"De raad van de gemeente van 's-Hertogenbosch, in vergadering bijeen op 27 april 2010; gezien het initiatiefvoorstel van de fracties van VVD, GroenLinks, PvdA, CDA en Rosmalens Belang waarbij aangeboden wordt het coalitieakkoord 'Uitdagende overheid in een uitdagende tijd';

overwegende dat:

- in het coalitieakkoord de volgende passage is opgenomen: 'niet over te gaan tot invoering van betaald parkeren bij wijkwinkelcentra, maar wel in de kom Rosmalen en mogelijk ook bij Helftheuvel';
- invoering van betaald parkeren bij deze centra een negatieve invloed zal hebben op de concurrentiepositie van deze winkelcentra ten opzichte van vergelijkbare centra in de stad en regio;

spreekt uit dat:

- niet wordt overgegaan tot invoering van betaald parkeren in de kom Rosmalen en bij de Helftheuvel';

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer PAULI: Invoering van betaald parkeren bij de kom Rosmalen is simpelweg noodzakelijk voor de realisatie van het plan. Met de ondernemers van de Helftheuvel lopen ook gesprekken om daar het centrum aanzienlijk te verbeteren. Invoering betaald parkeren kan daar noodzakelijk zijn, al is het niet ons streven. Wij zullen deze motie dus niet ondersteunen.

De heer VAN VALKENBURG: Wij zullen deze motie ondersteunen om oneigenlijke concurrentie te voorkomen bij de Bossche winkelcentra. Wij vinden niet dat het winkelcentrum de Helftheuvel wordt verbeterd als er betaald parkeren wordt ingevoerd. De winkeliers zijn dik tevreden met de blauwe zone die er nu is.

Mevrouw HENDRICKX: Ik ben tegen dit amendement. Ik snap niet hoe Stadspartij Knillis die net een motie indient om het verkeer op de Hekellaan te maximeren, wel voor deze motie is. Wij zullen de motie in ieder geval niet steunen.

De motie afzien van invoering betaald parkeren in Rosmalen centrum en de Helftheuvel wordt zonder hoofdelijke stemming verworpen. De leden mw. Visscher, mw. Pael, mw. Welten, Rotman, Van der Krabben, Van Valkenburg, Van Gelder, mw. Mandemaker, Kagie, Van Herpen, Masselink, Smit, Van Miltenburg en mw. Hoog Antink worden geacht voor de motie te hebben gestemd.

Gewijzigd amendement in motie: Uitbreiding zwemwater (Stadspartij Knillis, Leefbaar 's-Hertogenbosch en Rosmalen en Bosch Belang)

"De raad van de gemeente van 's-Hertogenbosch, in vergadering bijeen op 27 april 2010; gezien het initiatiefvoorstel van de fracties van VVD, GroenLinks, PvdA, CDA en Rosmalens Belang waarbij aangeboden wordt het coalitieakkoord 'Uitdagende overheid in een uitdagende tijd';

overwegende dat:

- in het coalitieakkoord is te lezen 'dat de genomen besluiten worden gerespecteerd';
- in het coalitieakkoord het voornemen is opgenomen om een onderzoek te verrichten naar nut en nood-

- zaak en de behoefte aan een nieuw overdekt zwemwater in onze gemeente;
- in de gemeenteraadsvergadering van 26 januari 2010 door een meerderheid van de raad is vastgesteld dat de nut- en noodzaakvraag reeds was beantwoord;
- in de gemeenteraad van 26 januari 2010 de raad heeft besloten om in te stemmen met het nader uitwerken van de uitbreidingsoptie van een solitair zwembad in het westelijke deel van de gemeente op basis van een amendement dat was ingediend door de PvdA, GroenLinks, SP, Bosch belang, Leefbaar 's-Hertogenbosch en Rosmalen en Stadspartij Knillis;
- het coalitieakkoord het raadsbesluit van 26 januari 2010 daarmee niet respecteert;

spreekt uit dat:

- er een nadere uitwerking plaatsvindt van de uitbreidingsoptie van een solitair zwembad in het westelijke deel van de gemeente, conform het raadsbesluit van 26 januari 2010;

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer PAULI: Namens de coalitie kan ik u zeggen dat wij ons werk juist zeer zorgvuldig willen doen en daarbij willen kijken naar de hele gemeente. Hierbij nemen wij absoluut ook west mee. Wij kennen de uitspraak die in het verleden is gedaan, maar wij willen de effecten voor de hele stad in beeld brengen.

De heer VAN VALKENBURG: Ons is altijd gevraagd om raadsbesluiten die in het verleden zijn genomen te respecteren. Bijna alle fracties hebben uitgesproken dat na het wegbezuinigen van twee zwembaden, nu West- 's-Hertogenbosch het meeste recht heeft op een zwembad. Wij zullen deze motie dus van harte ondersteunen.

De motie Uitbreiding zwemwater wordt zonder hoofdelijke stemming verworpen. De leden mw. Visscher, mw. Pauel, mw. Welten, Rotman, Van der Krabben, Van Valkenburg, Van Gelder, mw. Mandemaker, Kagie, Van Herpen, Masselink en mw. Hendrickx worden geacht voor de motie te hebben gestemd.

Moties Bussen van de Parade, Bomen op de Parade en Asphalt van de Parade (Bossche Groenen)

De heer PAULI: In deze motie en de andere moties van de Bossche Groenen worden enkele maatregelen voorgesteld die in samenhang met elkaar een bepaald effect beogen. De coalitie is voornemens aan het college te vragen om met een totaalplan voor de Parade te komen, inclusief asphalt en bussen. Het is dus niet opportuun om daarover op onderdelen al harde uitspraken te doen, vooral omdat bij deze motie bijvoorbeeld staat dat er binnenstadhaltes komen voor bussen aan de binnenstadsring. Hoe moeten dan bijvoorbeeld ouderen in het echte centrum komen? Dit kan niet de bedoeling zijn. Kortom, de coalitie hecht eraan om het college te vragen met een compleet voorstel te komen, inclusief de punten die mevrouw Hendrickx noemt.

Mevrouw HENDRICKX: Ik vind het opmerkelijk dat de heer Pauli de haltes op de binnenstadsring noemt. Ik heb dit niet bedacht. Dit staat gewoon in de koersnota. Wij hebben in de raad afgesproken om op termijn naar bushaltes op de ring te gaan. Ik stel inderdaad verschillende maatregelen voor in verband met de herinrichting van de Parade. Ik zou graag zien dat de raad deze accenten overneemt. Dan kan er vervolgens een uitwerkingsplan komen, maar dan weet het college in ieder geval al in welke richting deze raad denkt.

De heer KAGIE: Ik denk toch dat het verstandiger is om het totaalplan van het college af te wachten. We kennen allemaal de discussie. Het belangrijkste is dat de herinrichting nu van tafel is. Er ligt een duidelijk ander verhaal. Ik zou de accenten die mevrouw Hendrickx nu wil aanbrengen, vasthouden tot dat stuk wordt behandeld.

Mevrouw HENDRICKX: Als een meerderheid in deze raad uw mening deelt, dan wil ik de moties wel terugnemen. Het lijkt de raad verstandiger? Dan neem ik ze graag weer mee terug totdat het totaalplan van het college aan de orde is.

De moties Bussen van de Parade, bomen op de Parade en asphalt van de Parade van de Bossche Groenen worden ingetrokken.

Het initiatiefvoorstel van de fracties VVD, GroenLinks, PvdA, CDA en Rosmalens Belang getiteld: 'Uitdagende overheid in een uitdagende tijd' wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De leden mw. Visscher, mw. Pauel, mw. Welten, Rotman, Van der Krabben, Van Valkenburg, Van Gelder, mw. Mandemaker, Kagie, Van Herpen, Masselink, mw. Hendrickx, Smit, Van Miltenburg en mw. Hoog Antink worden geacht tegen het initiatiefvoorstel te hebben gestemd.

6. Verslag ad-hoccommissie 'benoembaarheid wethouders'

De VOORZITTER: Een commissie heeft onderzocht of er enig beletsel is voor de kandidaat-wethouders die zijn genoemd om dit ambt te aanvaarden. Het woord is aan de voorzitter van de commissie, mevrouw Visscher.

Mevrouw VISSCHER: De ad-hoccommissie benoeming wethouders, bestaande uit de heren Hoskam, Van Miltenburg, Van Son en mijzelf, heeft de wethouderskandidaten getoetst op benoeming waarheid conform de in de verordening opgenomen voorschriften. Zoals u in het advies van de ad-hoccommissie heeft kunnen lezen, hebben wij na nog een kort toelichtend gesprek met kandidaat-wethouder, de heer Van Olden, geconstateerd dat voor de vijf voorgedragen kandidaten te weten: de heer Van Bussel, de heer Eigeman, de heer Van Olden, de heer Pauli en de heer Weterings geen belemmeringen bestaan voor de benoeming tot wethouder. Wij adviseren dan ook dat de vijf voorgedragen kandidaat-wethouders allen benoembaar zijn.

7. Benoeming en installatie van wethouders nieuw college

De VOORZITTER: Nadat de fracties het woord hebben gevoerd, zou ik de leden Schermers, Van Beers en Van Valkenburg willen vragen om straks de stemmen te tellen.

De heer HOSKAM: De VVD draagt de heer Pauli voor.

De heer SCHERMERS: Er zijn 38 stemmen uitgebracht, 32 stemmen voor de voorgedragen kandidaat Pauli, 0 tegenstemmen en 6 blanco.

De VOORZITTER: Hiermee is de heer Pauli benoemd tot wethouder.

De heer SCHOUTEN: De fractie van GroenLinks wil graag Bart Eigeman voordragen.

De VOORZITTER: Er zijn 38 stembriefjes ingeleverd, 26 stemmen voor de voorgedragen kandidaat Eigeman, 9 tegenstemmen en 3 blanco.

De VOORZITTER: Hiermee is de heer Eigeman benoemd tot wethouder.

Mevrouw VAN OMMEREN: De fractie van de PvdA draagt de heer Weterings voor als kandidaat.

De heer SCHERMERS: Er zijn 38 stemmen uitgebracht, 32 stemmen voor de voorgedragen kandidaat Weterings, 0 tegenstemmen en 6 blanco.

De VOORZITTER: Dan is de heer Weterings benoemd tot wethouder.

De heer WAGEMAKERS: De fractie van het CDA draagt de heer Van Olden voor als kandidaat.

De heer SCHERMERS: Er zijn 38 stemmen uitgebracht, 33 stemmen voor de voorgedragen kandidaat Van Olden, 0 tegenstemmen en 5 blanco.

De VOORZITTER: De heer Van Olden is hiermee verkozen tot wethouder.

De heer VAN SON: De fractie van Rosmalens Belang draagt de heer Van Bussel voor

De heer SCHERMERS: Er zijn 38 stembriefjes ingeleverd, 30 stemmen voor de voorgedragen kandidaat Van Bussel, 2 tegenstemmen en 6 blanco.

De VOORZITTER: Zodat ook de heer Van Bussel is benoemd. Mag ik de vijf benoemde wethouders uitnodigen om hier de eed of de belofte af te leggen?

Artikel 14 van de Gemeentewet:

'Ik zweer dat ik, om tot wethouder benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd.

Ik zweer dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen.

Ik zweer dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als

wethouder naar eer en geweten zal vervullen.
Zo waarlijk helpe mij God almachtig'.

De volgende wethouders leggen de eed af:
De heer L.W.L. Pauli, de heer H.C. van Olden en de heer A.C.W. van Bussel.

Artikel 14 van de Gemeentewet:

'Ik verklaar dat ik, om tot wethouder benoemd te worden, rechtstreeks noch middellijk, onder welke naam of welk voorwendsel ook, enige gift of gunst heb gegeven of beloofd. Ik beloof dat ik, om iets in dit ambt te doen of te laten, rechtstreeks noch middellijk enig geschenk of enige belofte heb aangenomen of zal aannemen. Ik beloof dat ik getrouw zal zijn aan de Grondwet, dat ik de wetten zal nakomen en dat ik mijn plichten als wethouder naar eer en geweten zal vervullen.
Dat verklaar en beloof ik'.

De volgende wethouders leggen de verklaring en belofte af:
De heer B.S. Eigeman en de heer C.B.P. Weterings.

De VOORZITTER: Ik feliciteer de wethouders van harte met de eervolle taak die hun vanavond is toebedeeld. Het is een van de leukste banen in het openbaar bestuur. Er is eigenlijk maar één baan die leuker is... Het is een boeiend bestaan, ik kijk vooral naar de nieuwkomers. Het kan ook reuze vermoeiend zijn. Ik wens u toe dat u hard gaat werken, maar vooral niet te hard en dat u ook tijd overhoudt voor de andere dingen in het leven, met name het gezin, het thuisfront. De stad zal ook alleen maar gedijen als u daarin een goede balans kunt vinden. Van harte proficiat. Ik verheug me al op de komende samenwerking. Ik schors de vergadering even om u allen te feliciteren.

De raad feliciteert de wethouders.

8. Benoeming plaatsvervangend voorzitters van de gemeenteraad en de leden van het presidium

De heer SCHOUTEN: In totaal werden 35 stembriefjes ingeleverd, voor de benoeming van plaatsvervangend voorzitter van de raad. Voor kandidaat Hoskam 32 voor, 2 tegen en 1 blanco; voor kandidaat Van der Krabben 30 stemmen voor en vier tegen en 1 blanco.

De VOORZITTER: Beide heren zijn benoemd tot plaatsvervangend voorzitter van deze raad.

De heer SCHOUTEN: In totaal werden 35 stembriefjes ingeleverd voor de benoeming van de leden van de presidium.

Mevrouw H.P. van Ommeren: 32 stemmen voor, 2 stemmen tegen en 1 blanco.

De heer P.E. Kagie: 28 stemmen voor, 6 stemmen tegen en 1 blanco.

Mevrouw J.P.M. Welten: 25 stemmen voor, 10 stemmen tegen.

De heer P.M. van der Krabben: 29 stemmen voor, 5 stemmen tegen en 1 blanco.

De VOORZITTER: Deze leden zijn benoemd tot lid van het presidium.

9. Benoeming leden uit de raad voor de Rekenkamercommissie

De heer SCHOUTEN: In totaal werden ook hier 35 stembriefjes ingeleverd voor de benoeming van de leden van de Rekenkamercommissie.

Mevrouw M.A.B. van der Sloot: 34 stemmen voor en 1 blanco.

De heer A.M. Rotman: 27 stemmen voor en 8 tegen.

De VOORZITTER: Van harte proficiat met deze benoeming.

10. Benoeming leden van de vaste raadscommissies

De heer SCHOUTEN: In totaal werden 38 stembriefjes ingeleverd voor de benoeming van de leden van de vaste raadscommissies. Er waren 37 stemmen voor en 1 blanco.

De VOORZITTER: Dan zijn alle genoemde leden van de commissies benoemd.

11. Afscheid van het 'oude' college

De VOORZITTER: Beste Jetty en Geert, ik mag jullie namens de gemeenteraad uitwuiwen. Dit gebeurt nog vaker, want op 13 juni a.s. zwaait het college jullie uit in kleinere kring en de interne en externe relaties kunnen op 27 mei 2010 van jullie afscheid nemen. Vandaag is het de beurt aan de raad om jullie dank te zeggen voor de geweldige overgave waarmee jullie je werk in de afgelopen jaren hebben gedaan en jullie talenten hebben ingezet voor ons stadsbestuur.

Laat ik vooraf maar zeggen dat het goed werken was met jullie, niet alleen in het college maar juist ook hier in de raad. We weten dat jullie beider terugtreden onvrijwillig is, dat maakt het dus wel wat zuur, en dat is nog maar zacht uitgedrukt, zeker op dit uur zo laat op deze avond. We hebben met elkaar kunnen zien, de een misschien wat te beter en intensiever dan de ander, dat jullie de afgelopen weken de veerkracht hebben kunnen opbrengen om toch nog redelijk blijmoedig naar de toekomst te blikken. Ik ben er dan ook van overtuigd dat wij jullie in de toekomst weer in het openbaar bestuur, waar dan ook, terug zullen zien omdat jullie zoveel passie hebben voor de publieke zaak.

Geert, jij blijft voorlopig nog in deze raad functioneren. Wij zijn daar erg blij mee want jouw ervaring en kennis blijven op die manier behouden voor het stadsbestuur. Jetty, jij bent veel te jong om al achter de geraniums te gaan zitten en elke dag paardrijden, wat je weer bent gaan doen, lijkt me ook niks voor jou. Na een sabbatical, die jij zeker hebt verdiend, lijkt mij dat er zich wel weer een nieuwe roeping van God of vaderland aandient.

Jetty, ik begin bij jou omdat jij al langer in de raad zit. Je bent raadslid geworden op 14 april 1998. Vanaf 2001, om precies te zijn op 22 maart, ben je wethouder geworden als opvolgster van Frank van Beers. Je hebt ook zijn de portefeuille overgenomen. Dat was een heel zware portefeuille ruimtelijke ordening, grondbeleid, openbare ruimte, openbare werken, waterparticipatie, bouwhistorie, archeologie, monumentenzorg, welstand, bouw en woningtoezicht en, niet te vergeten, de bestuursraad van Empel.

In de periode daarna, van 2002 tot 2006, heb je ongeveer dezelfde periode dezelfde portefeuille behartigd, waarvan de laatste anderhalf jaar ook nog het eerste locoburgemeesterschap na het afscheid van Rien van Grunsven. In de afgelopen periode van 2006 tot heden, nam jij meer de zachte sector zoals men dat wel noemt, onder wie je hoede. We hebben de afgelopen jaren gezien en jij hebt dat geweten, hoe hard het is om die portefeuille goed te doen. Participatie, zorg, minderheden, vluchtelingen, mondiaal beleid, openbare ruimte, milieu, vestingwerken, Empel en Engelen, noem dat maar de zachte sector. Je hebt in ieder geval keihard gewerkt in al die jaren en ik wil hier wel uitspreken dat wij met z'n allen grote bewondering hebben voor de wijze waarop jij werk en gezin al die jaren hebt gecombineerd met opgroeiende kinderen. Chapeau daarvoor. Het is zeker niet altijd gemakkelijk geweest. Je hebt regelmatig voor hete vuren gestaan. Ik noem er maar een paar: de IJzeren Vrouw, Markt, hostels, Parade, WMO, maar je hebt je er steeds krachtig doorheen geslagen. Soms zo krachtig, dat je bijna een ijzeren vrouw leek. Wie jou echt kent, en ik denk dat ik dat na ongeveer 10 jaar mag zeggen, weet dat jij ook een hele andere kant hebt. Een zachte menselijke kant en daar ligt ook jouw hart. Hart voor de zwakkeren in de samenleving, de mensen die het moeilijk hebben, vluchtelingen, ouderen, armen, minderheden, je voelt je geweldig thuis tussen de Turkse vrouwen of de Marokkaanse meiden. Ik be- waar bijvoorbeeld de beste herinneringen aan het samen met je optrekken als we iets konden doen voor mensen in nood. Ik had je graag verteld dat de minister van Justitie inmiddels weer een schrijnend geval aan ons zou hebben toegewezen, maar ik denk dat dit asielzoekend gezin nog enkele dagen op zich laat wachten. Jou was daarbij niets te veel. Jij ging er helemaal voor bij dit soort situaties.

Tegen die achtergrond was het ook best begrijpelijk dat jij er de afgelopen periode voor koos om de invoering van de Wet maatschappelijke ondersteuning in je portefeuille te willen hebben. Jij hebt gevochten als een leeuw in het college en hier in de raad om daarvoor genoeg geld te krijgen en om het goed te doen. Laten we maar samen trots zijn, bestuurlijk en ambtelijk, het was Jetty's paradepaardje van de afgelopen vier jaar. Deze gemeente kan er trots op zijn dat wij de eerste waren met een nulmeting. We werden ook in Den Haag genoemd om de mooie aanpak, die in een goede coöperatie tussen bestuurder en ambtenaren is bedacht. Het was een duidelijk vierjarenplan met meetbare doelstellingen. Daarmee konden wij voor de dag komen en onze burgers kunnen daarop nu ook mooi een beroep doen, bij het loket en het stedelijk plein en de twee wijkpleinen.

Jetty, er is veel meer waarop jij trots kunt terugkijken. De MIG-gelden, het zusje van de BIG-gelden, het millenniumcomité, de inburgering die in 's-Hertogenbosch een succes werd genoemd, de MFE (door de hostel-discussies is het realiseren van een MFE in de Rompert alweer bijna vergeten, maar na enige heftige discussies toch ook geaccepteerd geworden) en dan het andere paradepaardje van jou, de vestingwerken, waarvoor je vele jaren het vuur uit je sloffen hebt gelopen, niet alleen in Nederland maar ook in het buitenland, want het was een erg slimme truc, ook weer tussen ambtenaren en bestuurders bedacht, om vrienden te maken in het buitenland om zo ook Europese geld en kennis naar 's-Hertogenbosch te kunnen halen. Jou was daarvoor niets te veel. Je ging er desnoods voor in het water of desnoods de lucht in. Jetty was op alle manieren actief om maar die vestingwerken of een onderdeel daarvan te promoten.

Hiermee zeg ik ook direct dat je altijd wel in was voor een geintje. Van jouw moppentappen hebben wij ook veel genoten. Wat iedereen in deze raad weet is dat Jetty ook een van de briljante performers was tijdens de

politieke kletsavonden. Zij heeft dit vele jaren gedaan, met ongelooflijk veel succes en plezier. Dat was jou ook aan te zien.

Jetty mag ik namens ons zeggen: hartelijk dank voor zoveel collegialiteit. Hartelijk dank voor zoveel humor die jij hier in het debat bracht, ook voor je stevigheid en emotionaliteit, dat hoort er ook bij, eerlijk als goud, een doorzetter die tot het gaatje gaat als het om de belangen van mensen in de stad gaat, iemand met een groot sociaal hart, een bevlogen, leuk, warm mens. We nemen node van jou afscheid. Het gaat je goed en wensen jou het allerbeste. Na die sabbatical doemt er voor jou ongetwijfeld een nieuwe uitdaging op.

Ik mag jou nu een bos bloemen overhandigen en natuurlijk de bekende vaas, want jij gaat de raad verlaten. Ik heb ook een boek over de Meierij, dat sommigen hier al kennen. In het boek staat plechtig gekalligrafeerd dat wij vandaag van jou afscheid hebben genomen.

Applaus

De VOORZITTER: Geert, voor jou heb ik wel het boek, maar geen vaas. Nog niet, want jij blijft in de raad zitten.

De heer SNIJDERS: Ik heb al een vaas.

De VOORZITTER: Nog erger is wat jij mij zojuist in de pauze toevertrouwde. Je hebt het boek ook al. Daar verzinnen we wel wat op. Je hebt nog geen boek dat zo mooi is gekalligrafeerd door Gerard Velders, waarin nog eens nadrukkelijk staat dat wij jou vanavond bedanken als wethouder.

Jij bent wethouder geweest van 2006 tot heden. Daarvoor was je raadslid vanaf 14 oktober 1999. Je hebt toen Rob Bots opgevolgd en je bent de portefeuille gaan doen die wel een beetje leek op die van Jetty, namelijk ruimtelijke ordening en grondbeleid, maar jij combineerde het heel verrassend met sociale zaken en werkgelegenheid. In de eerste jaren heb jij ook BrabantStad in de portefeuille gehad. Dat is later gewisseld voor het eerste locoburgemeesterschap, toen Roderick van de Mortel afscheid nam.

Als we kijken naar die portefeuille, dan is ruimtelijke ordening, een heel zware portefeuille. Geert heeft heel veel avonden in de afgelopen jaren besteed aan overleg en inspraak, waarbij veel tegenstrijdige belangen van allerlei groeperingen door hem moesten worden gewogen. Hij heeft er vreselijk hard aan getrokken.

Geert, jij was een man die graag zijn dossiers wilde afmaken. Jij wilde alles afronden. Zo is hij begonnen op de eerste dag en zo is hij geëindigd in de laatste week met een plan voor het stadion van 's-Hertogenbosch. Dat is hem ook nog gelukt. De dossiers die jij niet hebt kunnen afronden, heb jij in ieder geval in een volgende fase gebracht. De ruimtelijke ordeningsplannen hebben een heel lange doorlooptijd. Geert stond erop dat hij die verder bracht. In de Spoorzone, het Paleiskwartier, de Willemspoort, Ponte Palazzo, het ziekenhuis, het GZG-terrein, het centrumplan Rosmalen, de omleiding van de Zuid-Willemsvaart, de IJzeren Vrouw, de Groene Delta, het museumkwartier, het stadion, De Hoef, de Annaborch en de Groote Wielen. Kortom heel veel plannen, nog veel meer dan ik kan noemen, maar ik pik er even een paar grote uit.

Op jouw conto en dat van Rodney Weterings staat dat record aantal woningen dat in het afgelopen jaar is gebouwd: zo'n 1400. Dit is ongelooflijk. Ik kijk jullie beiden nog maar eens even aan. Wat een lef om dat vier jaar geleden te zeggen. Ik dacht, waar beginnen ze aan, 1200 woningen beloven. Er moet ook toen tussen de mannen uit de ambtelijke organisatie en jullie goed overleg zijn geweest.

Jullie geloofden dat het kon en jullie hebben het ook waargemaakt. Het jaar daarvoor werden al 1100 woningen opgeleverd en als je de aantallen over vier jaren optelt dan kom je in veertien jaar tijd uit op 4340 woningen. Chapeau, een megaprestatie, die alle lof verdient.

Geert, in de zachte sector had jij ook heel grote ambities door het armoedebeleid op de kaart te zetten. Je hebt heel veel bereikt, je bent heel succesvol geweest. Niet alleen dat in het begin alle regelingen beter bekend werden, maar ze werden ook veel meer gebruikt. Meer mensen hebben van de hulp vanuit de overheid gebruik kunnen maken en dat is ook op jouw conto te schrijven.

Het locoburgemeesterschap heb je volgens mij met plezier, maar ook met verve vervuld. Daarvoor wil ik jou persoonlijk bedanken, want je was nooit te beroerd om in te vallen of te vervangen. Dat is een heel prettige wetenschap. Wat we ook hebben gezien, is dat jij een nieuw fenomeen in onze stad hebt geïntroduceerd, namelijk de wijkwethouder van de Hambaken. Dit was 'avant la lettre', zoals het nu in het coalitieakkoord staat: coördineren om ervoor te zorgen dat het daar schoon, heel en veilig is. Jij hebt de baan voor Bart Eigemán geëffend. Dat is ook heel succesvol gegaan, want het 19 puntenplan dat daar is gepresenteerd, heb jij met de bewoners en met de organisaties weten waar te maken.

Dan kijk ik nu nog even naar de relatie raad en commissie. Ik wil namens deze raad zeggen dat jij ontzettend veel krediet in de gemeenteraad genoot. Dat merkten we eigenlijk het beste als het op het scherpst van de snede ging tussen jou en de raad. Ik kijk de heren die daar toen bij waren maar even aan. Het ging om een paar rekenfouten die waren gemaakt en geconstateerd. Toen bleek hoeveel krediet jij hier in de raad had. Dat was ook terecht. Je hebt niet alleen een geweldige dossierkennis, maar jouw integriteit stond buiten kijf. Wat ik hier nog speciaal wil vermelden in de analyse, kijkend hoe je het hebt gedaan in de afgelopen periode, dan nam jij de raad ook altijd heel serieus. Dat is, denk ik, gewaardeerd. Jij had er begrip voor dat raadsleden

niet zoveel uren hebben als een collegelid om zich in dossiers te verdiepen en om zich in de stad te manifesteren. Jij zei ook regelmatig tegen ons in het college of tegen collega's of medewerkers dat zij geduld moesten oefenen om de raad de tijd te gunnen om informatie te verwerven en voor het afwegen van belangen. Hij zei dan: 'je kunt van raadsleden niet verwachten dat zij hetzelfde tempo maken als een collegelid. Wij hebben een voorsprong in voorbereidingstijd en in ambtelijke ondersteuning'. Ik denk dat jij daarvoor terugkreeg dat de raad jouw helderheid, consequentie en jouw integriteit altijd zeer op prijs heeft gesteld.

Mag ik ook jou namens de raad bedanken voor de samenwerking. Het was heel goed te werken met jou. We hebben je leren kennen als een bescheiden, maar gedreven sociaaldemocraat, een harde werker, iemand die zich altijd op de fiets meldde en daardoor de stad geweldig goed kende en ook graag op pad ging in de stad om te voelen wat er onder de mensen leeft. Ook tegen jou zeg ik graag: het gaat je goed, samen met Marjolien en Liselotte. Fijn dat jij met jouw talenten en ervaring, voorlopig in ons midden in deze raad blijft. Dank je wel.

Mevrouw EUGSTER: Het is laat geworden, dames en heren van de gemeenteraad. Het is mooi om zo 'n avond nog ten volle te mogen meemaken. Het doet goed voor Geert en voor mij, dat durf ik wel namens ons beiden te zeggen, dat dit echt het moment is om officieel afscheid te nemen van de gemeenteraad. Er komt nog wat aan, een afscheid met het college en ook straks met het ambtelijk apparaat en de mensen met wie wij in en buiten de stad hebben samengewerkt. Het is goed om hier te staan na drie jaar raadslidmaatschap en negen jaar wethouderschap.

Ton Rombouts bedankt voor je hele mooie woorden. Dan hoef ik ook geen bloemlezing meer te houden, want daarvoor is het nu wel erg laat. Het doet mij goed. Een mooi boek van de meierij, stad en ommeland. Dit was ook iets waarvoor ik echt ben gegaan in de reconstructiecommissie, waaruit ook de Groene Delta is geboren. Dus hartelijk bedankt daarvoor. Dan natuurlijk nog de vaas en de bloemen. Die horen bij elkaar. Het gaat ook om samen. Daar gaat het om. Mijn buurman Rotman was zo ondeugend om te zeggen dat het altijd de vrouwen zijn die bloemen krijgen, maar de tijd is aangebroken om daarvan nu te gaan genieten, samen met Erik en onze dochters. Daarvoor heb ik nu in ieder geval weer tijd. In ieder geval even, Ton, dat is zo.

Ik blijf het herhalen dat het heel mooie jaren zijn geweest. Met hart en ziel heb ik gewerkt voor de inwoners van 's-Hertogenbosch. Het is een rijkdom om hier te mogen werken, zeker vanwege de goede samenwerking met de raadsleden. Het feit dat het WMO-beleidsplan unaniem is vastgesteld, was echt een hoogtepunt en een voorbeeld van samenwerking met de raad.

Ook het dossier dat ons in 2008 ver uit elkaar dreef. Het zoeken naar geschikte hostellocaties heeft in de periode daarna weer voldoende samenwerking opgeleverd. Ook al was het een proces van vallen en weer opstaan. We staan steeds weer op.

Ik kijk dus heel dankbaar terug en ga nu in de luwte kijken hoe het nieuwe college, allemaal mannen, het nieuwe bestuursakkoord gaat uitvoeren. Hopelijk in een juiste rolverdeling met jullie als raadsleden. Toen Bart Eigeman en ik op 22 maart 2001 aantraden als wethouder, noemde de burgemeester ons tweeën de nieuwe sterke werkpaarden. Ik denk zelf dat ik meer model sta voor een grote pony. Pony's, en ik heb er verstand van, houden het over het algemeen langer uit. Ze draven soms ook vrolijk door, maar worden vaak ouder dan grote paarden. Pony's hebben een lange adem en geven niet gauw op. Daarom houd ik het op de pony. Nu is het hoog tijd voor een nieuwe raad en een nieuw college om als sterke werkpaarden of als pony's het gebied van 's-Hertogenbosch verder te gaan bewerken.

Ik hoop dat jullie oog houden voor de mannelijke en de vrouwelijke accenten. De maatschappij is fiftyfifty, of je nu bloemen krijgt of niet. Ik wens jullie allen een lange adem toe bij grote projecten en oog voor kansen, juist nu in deze uitdagende tijd. Straal een positieve geest uit, durf keuzen te maken en die ook hoog te houden.

Als het enigszins kan, zeg dan ja, maar ook overtuigend nee als dit nodig is. Wees er tot in alle hoeken van de gemeente en blijf doorgaan met het beleid dat goed was en is, namelijk het beleid waarbij zo veel mogelijk bewoners kunnen meedoen en erbij kunnen horen. Dat klinkt mij als muziek in de oren. Meedoen en erbij horen.

Het politieke leven is niet altijd: er was eens. Het eindigt ook niet altijd met: en zij leefden nog lang en gelukkig. We zijn echter wel op aarde om er samen het beste van te maken en dit na te streven. Daarom, nogmaals dank voor het samenspel en wat we gezamenlijk hebben bereikt. Ik zal dat niet vergeten.

Er waren veel 'wauwmomenten', want tot jullie spreekt ook nog de 'wauwvrouw' voor 2010 en dat vond ik toch wel geweldig en dat blijf ik ook geweldig vinden. Ik zal zeker niet vergeten wat wij samen hebben bereikt. Ook in de persoonlijke contacten. Dat ga ik vasthouden. Maar het sprookje dat het niet is, maar wat we elkaar wel kunnen toewensen, is dat het jullie allen heel goed gaat in de samenwerking voor de mooie stad met de mooie kernen en vooral in jullie persoonlijke leven. Want dat is het belangrijkste wat er is, hoe dan ook.

De heer SNIJDERS: Dames en heren, op een moment als dit, na vier jaar afscheid nemen als wethouder, wordt verwacht dat je terugkijkt op die vier jaar. Terugkijkt naar wat er goed is gegaan, terugkijkt naar wat er minder goed is gegaan. Ik moet u zeggen: ik houd helemaal niet van terugkijken. Ik houd meer van vooruitkijken. Nieuwe uitdagingen opzoeken en nieuwe ambities formuleren. Bij momenten als deze, momenten van terugkijken, zeker als het om mijzelf gaat, voel ik me dan ook nooit helemaal prettig.

De wil om vooruit te kijken, neemt niet weg, dat ik vind dat een stadsbestuurder wél vanuit het besef van een brede historische context moet opereren. Een fysieke historische context, maar ook vanuit een sociaalhistorische context. Voor mij is dat de afgelopen vier jaar een belangrijk uitgangspunt geweest. Ik hoop dat u dat uitgangspunt in mijn beleidsdaden heeft herkend.

De afgelopen weken heb ik van veel mensen complimenten gekregen. Complimenten voor wat er de afgelopen vier jaar is bereikt. De burgemeester voegt daaraan vanavond zijn complimenten toe.

Maar, collega-raadsleden, succes behaal je nooit alleen. Succes behaal je met anderen en behoort je ook met anderen te delen. Dat geldt zeker voor een wethouder. Een wethouder opereert in een subtiel en vaak complex krachtenveld met collega-wethouders, de gemeenteraad, de ambtelijke organisatie, belangengroeperingen en de publieke opinie. Binnen dat krachtenveld moet een wethouder leidinggeven, bruggen slaan, keuzen maken en knopen doorhakken. Het behaalde succes is echter nooit alleen aan de wethouder toe te schrijven, maar altijd ook aan één of meerdere van de partijen die ik daarnet noemde. En één van die partijen, collega-raadsleden, bent u, de gemeenteraad. Ik zeg u dank dat u mij de afgelopen vier jaar in een aantal cruciale dossiers hebt gesteund. Dank voor het vertrouwen, de burgemeester refereerde er al aan, want zeker bij de grote ruimtelijke projecten, zijn de daadwerkelijke resultaten pas op langere termijn zichtbaar.

Ik zei: ik houd niet van terugkijken. De nieuwe gemeenteraad is vorige maand geïnstalleerd, vanavond is het nieuwe college van burgemeester en wethouders benoemd. Een nieuw beleidsplan op hoofdzaken en nieuwe ambities. Toch verwacht ik dat de gemeentepolitiek de komende vier jaar als gevolg van de economische recessie, ook hier in 's-Hertogenbosch, overwegend in het teken staat van bezuinigen. Dit is een wezenlijk andere uitgangspunt dan vier jaar geleden, toen ik zelf wethouder werd.

Ik neem met overtuiging zitting in onze gemeenteraad. Dat zal zeker in het begin wennen zijn. Ik vind daar geen doekjes om. Maar ik verzeker u, als overtuigd sociaaldemocraat zal ik op blijven komen voor de mensen in onze samenleving die het moeilijk hebben, voor de mensen die onze hulp als overheid nodig hebben, voor de buurten en de wijken waar de leefbaarheid verbeterd kan en moet worden. Gelukkig is het beleid op hoofdzaken daarover heel duidelijk. Vooruitlopend op mijn rol, zeg ik nu reeds dat ik het college er aan zal houden. Ik wil daarover graag de discussie met u als collega-raadsleden en met het nieuwe college aangaan. Dank u wel.

Applaus.

De VOORZITTER: Dames en heren, ik dank u allen hartelijk voor uw bijdrage van vanavond. Ik nodig u graag uit om beneden nog een drankje en een hapje samen te delen.

De voorzitter sluit de vergadering om 23.55 uur